Çinenin Kabataş köyünden Kıralioğullarındn Mustafaoğlu Ali Afşinin ölüm cezasına çarptırılması hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâmı : 14/VI/1939 - Sayı : 4232)

No.
1106

Muğlanın Katrancı köyünden Memedoğlu Durmuşu parasına tamaan öldürmekten suçlu Çinenin Kabataş köyünden Kıralioğullarından Mustafaoğlu 1331 doğumlu Ali Afşi hakkında Aydın Ağır ceza mahkemesince hükmedilen ölüm cezasının hafifleştirilmesini ve değiştirilmesini icab eden bir sebeb görülemediğinden Teşkilâtı esasiye kanununun 26 ncı maddesi mucibince bu cezanın infazına karar verilmiştir *(Cild: 1 - Sayıfa: 11 ve Cild: 2 - Sayıfa: 95 ve Cild: 3 - Sayıfa: 78).*

9 haziran 1939

Kayserinin Hacılar nahiyesinden Memedoğlu Ahmed Baktırın ölüm cezasına çarptırılması hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâmı : 14/VI/1939 - Sayı : 4232)

No.
1107

Kayserinin Hacılar nahiyesinden İsmailoğlu Mustafayı ırzına geçtikten sonra öldürmekten suçlu ayni nahiyeden Baktıroğullarından Memedoğlu 1329 doğumlu Ahmed Baktır hakkında Kayseri Ağır ceza mahkemesince hükmedilen ölüm cezasının değiştirilmesini ve hafifleştirilmesini icab eden bir sebeb görülemediğinden Teşkilâtı esasiye kanununun 26 ncı maddesi mucibince bu cezanın infazına karar verilmiştir *(Cild : 1 - Sayıfa : 11 - ve Cild : 2 - Sayıfa : 16, 95 ve Cild : 3 - Sayıfa: 78).*

9 haziran 1939

Eylûl : ikinciteşrin 1938 aylarına aid Divanı muhasebat raporu hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâmı : 15/VI/1939 - Sayı : 4233)

No.
1108

Eylûl : ikinciteşrin 1938 aylarına aid muamelât hakkında Divanı muhasebatça

tanzim edilmiş olan rapor üzerine Divanı muhasebat encümeni tarafından yazılan aşağıdaki mazbata tasvib edilmiştir *(Cild : 1 - Sayıfa : 30 ve Cild : 2 - Sayıfa : 346 ve Cild : 3 - Sayıfa : 4, 78, 80).*

9 haziran 1939

Divanı muhasebatın mütaleası

Umumî heyet kararı
Tarihi : 15 - IX - 1938
No. 1209

1 — Mudurnu hususî muhasebe 3 ncü daire tahsildarlığından mütekaid Mustafa Tekin tarafından verilen ve 65 yaşını ikmal etmesinden dolayı mecburen tekaüde sevkedildiğini ve müddeti hizmetinin 18 sene 10 aydan ibaret olmasına mebni 19 sene üzerinden ikramiye verilib mücadelei milliyeye iştirak müddetinin ki kat olarak hesab edilmemiş olduğundan mağdur edildiğini bilbeyan keyfiyetin tedkikile millî mücadeleye iştirak müddeti için birer maaş nisbetinde daha ikramiye verilmesi 65 yaşını ikmal etmesinden dolayı mecburen tekaüde sevkedildiği için maaş tahsisi talebini havi bulunan arzuhal ile Maliye vekâletinin; mumaileyhin 1 ağustos 1934 tarihinden 31 mayıs 1937 tarihine kadar 18 sene 10 ay hizmetine mukabil 1683 numaralı tekaüd kanununun 26 ncı maddesi mucibince 19 sene üzerinden 931 lira ikramiye tahakkuk ettirildiğini, müddeti hizmet 20 seneden noksan olduğundan 695 sayılı kararın 14 ncü fıkrası mucibince millî mücadele zammından istifade ettirilmediğini bildiren 2 - VIII - 1938 tarih ve 24884 sayılı tezkeresi ve mülkiye tahsis şubesinin; Mustafa Tekinin 1288 doğumlu olub 65 yaşını ikmal etmezden mukaddem malûlen tekaüde sevkini taleb eylemesi üzerine mayıs 1937 gayesinde vazifesinden ayrıldığı ve malûliyetinin Sıhhiye vekâletince 1683 numaralı kanunun 43 ncü maddesie temas

Divanı muhasebat encümeni mazbatası

Eylûl - 2 nci teşrin 1938 aylarına aid olub Divanı muhasebat reisliğinin 7 - I - 1939 tarihli ve 142443/32 sayılı tezkeresile gönderilmiş ve Divanı muhasebat encümenine havale edilmiş iken Meclis intihabının yenilenmesi kararı dolayisile tedkik ve intaç kılınamamış ve bu suretle hükümsüz kalmış olub ahiren tekrar müzakeresi istenilmiş bulunan üç aylık rapor encümenimizce Divanı muhasebat reisinin huzurile tedkik olundu. Raporun fıkralarına mütenazır olarak ittihaz olunan kararlar aşağıya yazılmış ve Umumî Heyete arzedilmek üzere sunulmuştur.

1 — İtibarî zamların nerelerde ve ne gibi ahvalde nazarı itibara alınacağı 1683 numaralı tekaüd kanununda tasrih edilmiş ve bunun haricinde mezkûr kanunda zikrolunan hizmetler, filî hizmete matuf bulunmuş olduğundan Divanca yapılan muamele kanuna uygun görülmüştür.

ettirilmesi üzerine 1 ağustos 1334 tarihinden 31 mayıs 1937 gayesine kadar bilâfasıla sebkeden 18 sene 10 ay filî hizmeti 19 seneye iblâğ edilerek mezkûr kanunun 26 ncı maddesi mucibince son memuriyet maaşının 14 liradan ibaret olmasına mebni emsali hasılı olan 49 liranın 19 sene hizmetine zarbı sure - tile 931 lira dairesince tahakkuk ve tesdil edildiği ve istidasına nazaran mumaileyh 23 nisan 1336 tarihinden 23 ağustos 1339 tarihine kadar millî mücadele zammının iki kat olarak sayılarak tekaüd maaşı tahsisi lâzımgeleceğinden işinin Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi mucibince Umumî Heyetçe tedkikini taleb etmekte olub halbuki (talebile tekaüd edilecekler için filen 25 ve tekaüd kanununun 43 ve 26 ncı maddeleri mucibince malûliyet ve tahdidi sin dolayısile tekaüd maaşına kesbi istihkak için 20 sene filî hizmet lâzım olub bu müddetler filen ikmal edilmemiş ise itibarî hizmetler « harb ve millî mücadele zamları » nazarı dikkate alınmayacağı) Divanı muhasebat umumî heyetince karar altına alınmış ve Meclisi Âlice de 695 numaralı kararla kabul edilmiş olmakla yapılan muamelede bir yanlışlık olmadığı yolundaki 1 - IX - 1938 tarihli müzekkeresi okunarak müddeiumumî Enver Arkunun tadili muameleye mahal olmadığı yolundaki mütaleası da alındıktan sonra icabı müzakere edildi.

Talebile tekaüd edilecekler için filen 25 ve tekaüd kanununun 43 ve 26 ncı maddeleri mucibince malûliyet ve tahdidi sin dolayısile tekaüd maaşına kesbi istihkak için 20 sene filî hizmet lâzım olub bu müddetler filen ikmal edilmemiş ise harb ve millî mücadele zamları gibi itibarî hizmetlerin nazarı dikkate alınmayacağı Divanın üç aylık raporları üzerine Meclisi Âlice 695 numaralı kararla kabul ve tesbit buyurulmuş olmasına ve 65 yaşını ikmal sebebile tekaüde sevkedilmiş olan müstediye de 18 sene 10 ay filî hizmetine mukabil 19 sene hesabile ikramiye verilmek suretile alâkası kesilmiş olub hizmet müddetinin hesabında millî mücadele zammının nazarı itibare alınmaması tabiî ve zarurî bulunmasına mebni yapılan muamelede kanuna uygunsuzluk olmadığına ve keyfiyetin üç aylık raporla Meclisi Âliye arzına ve müstediye de bu suretle tebliğine 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi hükmüne müsteniden ve müttefikan karar verilmiştir.

Umumî heyet kararı
No. : 1209
Tarihi : 15 - IX - 1938

2 — Afyon Karahisar inhisarlar müdürlüğünde müstahdem ön yüzbaşılıktan mütekaid Sezai Uygun imzasile Afyon valiliğine verilib mezkûr vilâyet tarafından Divana gönderilen arzuhalde; malûliyetine binaen 336 senesinde beşinci dereceden tahsis edilen 1133 kuruş tekaüd maaşının azlığından bahsıle tezyidine dair 338 senesinde verdiği arzuhal üzerine maaşının arttırılması icab ederken evvelce bağlanan maaşında 10 kuruş fazlalık görüldüğü beyanile bu mikdarın tenzili cihetine gidilmekle beraber fazla mehuzunun da istirdad edildiği ve hini tekaüdünde dahili hesab edilmiyen İtalya harb zammının da nazarı itibare alınmak suretile yeniden yapılacak hesab neticesinde maaşının arttırılması hakkında 937 senesinde verdiği diğer bir arzuhal üzerine de maaşından tekrar 50 kuruş tenzil olunarak bundan mütevellid fazla mehuzunun da tahsili cihetine gidildiği ve halbuki mülga 11 ağustos 1325 tarihli kanunun 26 ncı maddesi mucibince bağlanacak maaşının 1309 kuruş olması lâzım gelib bu yanlışlığın tashihi hakkında Millî Müdafaa vekâletine vaki müracaatına da yapılan muamelenin kanunî olduğu beyanile cevab verildiği cihetle iddiasına nazaran tahsisi icab eden mikdar ile halen almakta olduğu maaş arasındaki farkın itası için karar ittihazı istenilmekte olub beyanı mütalea olunmak üzere Millî Müdafaa vekâletine yazılan tezkereye alınan karşılıkta; ön yüzbaşı Sezai, ayni mesele hakkında Devlet şûrasına da idarî dava açmış ve bu davaya karşı Devlet şûrasına yazılan 22-IV-1938 tarih ve 1781 sayılı müdafaanamenin bir örneği gönderilmiş ve Devlet şûrasından bu dava neticesine dair vekâlete henüz bir karar tebliğ edilmemiş olduğu ve adı geçene dair istenilen mütaleanın bağlı müdafaanamede yazılı bulunduğu bildirilmiş ve vekâleti müşarünileyhadan Devlet şûrasına yazılan mevzuubahis müdafaanamede (davacı emekli ön yüzbaşı Sezai 2 teşrinisani 1336 tarihinde beşinci dereceden tekaüd edildiğini ve 33 sene 3 ay 4 günden ibaret bütün hizmetine göre 325 tarihli tekaüd kanununun 13 ve 26 ncı maddelerine dayanarak 866 kuruş tekaüd maaşı ve beşinci dereceden 866 kuruşun % ellisi olan 433 kuruşun malûliyet maaşı olarak ilâvesile tekaüd maaşı mecmuunun 1299 ku-

2 — 1325 tarihli askerî tekaüd kanununun, 26 ncı maddesinin şekli tatbikına dair Meclisi âliden sadır olan 967 numaralı kararın altıncı bendine uygun olarak yapıldığı anlaşılan tahsis muamelesinin tadiline mahal yok ise de İtalya harb zammı olarak evvelce dairesince dahili hesab edilmeyen bir sene için tekaüd maaşına ilâvesi icab eden 3107 numaralı kanun hükümlerine tevfikan müracaatını takib eden ay başından itibaren zammedildiği anlaşılan 13 kuruşun, mezkûr harb zammının dahili hesab edilmemesi keyfiyetinin dairesince tekaüd maaşının tahsisinde yapılmış maddî bir hata telâkkısile, tekaüd maaşının mebdei tahsisinden itibaren kabulü encümenimizce muvafık görülmüştür.

ruş olması lâzım geldiğini beyan ederek bu paranın birikmişlerinin de verilmesini istemekte olduğundan dosyası üzerine yapılan incelemeğe nazaran beşinci dereceden malûlen tekaüd edilen bu subayın filî ve itibarî hizmetlerinin yekûnu 33 sene 6 ay 29 gün olub bu müddete göre ve tekaüd olduğu tarihdeki 1300 kuruş rütbe maaşı üzerinden bahsi geçen kanunun 13 ncü maddesi mucibince hesab edilen tekaüd maaşı iddiasından daha yukarı olmak üzere ahiren 873 kuruş bağlanmış ve 26 ncı maddenin tatbik şekline dair 8 - VI - 1929 tarih ve 516 sayılı Yüksek Kamutayın kararına tevfikan maaşı olan 1300 kuruş ile 873 kuruş tekaüd maaşı arasındaki 427 kuruşun beşinci dereceye göre yüzde ellisi olan 213 kuruş tekaüd maaşına eklenmek suretile tekaüd maaşının mecmuu 1086 kuruş olarak tesbit edilmiş ve 1325 senesindenberi derece ile yapılan tahsisler dahi bu esas dairesinde yapılmış ve adı geçenin 1086 kuruş olarak tesbit ve tahsis edilen maaşının kanuna mutabakatı da Divanı muhasebatça tedkik ve 53132 numraya tescil edildiği ve bu itibarla dileğinin ve iddiasının varid olmadığı cevabının verildiği görülmüş ve askerî tahsis şubesinden yazılan müzekkerede de; mumaileyhin 3255 numaralı kanun mucibince terfih zammının bir misli arttırılması hakkında Millî Müdafaa vekâletine vaki müracaati üzerine harb zamlarile birlikte 32 sene 6 ay 29 gün hizmetine nazaran 1073 kuruş maaşla tekaüdünün icrası lâzım gelirken almakta olduğu maaşın 1123 kuruş olduğu görülerek tekaüdü olan 2 T. evvel 1336 tarihinden itibaren maaşından 50 kuruşun tenzil edildiği ve evvelce dahili hesab edilmediği anlaşılan bir sene İtalya harbinden dolayı da 3107 numaralı kanun mucibince müracaatını takib eden 1 ağustos 1937 den itibaren 13 kuruşun ilâvesile aslî maaşının 1086 kuruşa ve 551 numaralı kanun mucibince almakta olduğu 25 lira terfih zammına 3255 numaralı kanunun neşri olan 24 haziran 1937 den itibaren 25 liranın daha ilâvesile terfih zammının da elli liraya iblâğ olunduğu ve itirazını teşkil eden maaşı aslinin sureti tahsisi hakkındaki muamelenin mülga 11 ağustos 1325 tarihli kanunun 26 ncı maddesine tamamen uygun olduğu ve kanuna aykırı bir muamele bulunmadığı anlaşılmış olduğu; mumaileyhin bağlanan malûliyet maaşının noksan olduğu hakkındaki iddiası varid olmadığı; çünkü malûliyet maaşlarının sureti hesabı hakkındaki mülga 11 ağustos 1325 tarihli

tekaüd ve istifa kanununun 26 ncı maddesinde (..... derecatı sitteden birile malûl olan erkân, ümera, zabitan ve mensubini askeriyeye müddeti hizmetine göre tahsis olunacak tekaüd maaşı üzerine müşür, birinci ferik ve ferik müddeti hizmeti 45, mirliva, miralay, kaymakam, binbaşı ve zabitan 40 sene ve ketebei aklâmı askeriye memurini ile bilcümle mensubini askeriye rütbei askeriye maaşlarına muadil olarak müddeti maaşının yüzde doksanı zammile birinci yüzde sekseni zammile ikinci derece ..... malûliyet maaşı tayin ve tahsis edilir) diye muharrer ise de 21 kânunuevvel 1325 tarihinde mülga Şûrayi devlet Tanzimat dairesince bazı esbabı mucibe zikrolunduktan sonra tekaüd kanununun lâyiha halindeki şeklinden bahsedilerek aynen (lâyihai kanuniyenin malûliyet maaşının sureti tahsisine dair olan 26 ncı maddesinin bir fıkrasında (malûl olan erkân, ümera ve zabitan ve mensubini askeriyeye müddeti hizmetine göre tahsis olunacak tekaüd maaşı üzerine müddeti hizmetini 40 seneye iblâğ edecek) kaydi her nasılsa dercedilmemiş ve mutlak olarak muamele ifa edildiği takdirde bu gibilere memuriyet maaşlarının hemen bir buçuk misli derecesinde maaş tahsisi gibi kavaidi umumiyei kanuniye ile nakabili telif bir muamele ifası icab edip bu da gayri caiz bulunmuş olduğundan bilûmum malûlin maaşatı hakkında mütaleai mesrude veçhile ifayı muamele olunması lâzım geleceği karar altına alınmış olup 1325 senesinden 1683 sayılı yeni tekaüd kanununun meriyete girdiği 1 haziran 1930 tarihine kadar geçen müddet zarfında derece ile malûl olanlara mülga Şûrayi devletin bu kararında bahsedilen « müddeti hizmeti 40 seneye iblâğ edecek» kaydi nazarı dikkate alınarak muamele ifa kılınmış olmakla beraber bu fıkra ile maddenin tamamlandığı, malûliyet maaşlarının sureti hesabını gösteren ve ayni mahiyet arzeden 1683 sayılı tekaüd kanununun 30 ncu madedsinin tarzı tahririne nazaran yapılacak sureti hesabla da tayin edilmiş bulunmakta olduğu; maaşının noksan olduğunu iddia eden muamele sahibinin maddei asliyenin matbu şeklinde mevcud olmayan ve bilâhare mülga şûrayi Devlet tanzimat dairesi kararile eklenen bu fıkradan malûmatı olmadığı anlaşılmakla beraber esasen askerî malûllerin terfihine dair olan 551 numaralı kanunun 7 nci maddesinin tefsirine mahal olmadığı hakkındaki Meclisi Âlinin 516 numaralı kara-

rile 26 ncı madde münasebetile kânunuevvel 1935 - mayıs 1936 aylarına aid Divanı muhasebat raporları üzerine yine Meclisi Âlice ittihaz buyurulan 967 numaralı kararın altıncı bendinde (1325 tarihli mülga askerî tekaüd ve istifa kanununun 26 ncı maddesine ve o zamanki ahkâma göre mercii tefsir olan mülga Şûrayi devletçe bu babda müttehaz karara uygun olarak altıncı derece üzerinden malûlen tekaüdü icra kılınmış olan Binbaşı Rahminin bu karar hilâfına maaşının arttırılması ve bu suretle katğileşmiş tahsis muamelesinin bozulması doğru olmayacağına dair Divanca verilen karar yerinde görülmüştür) denilmiş olmakla da meselede mucibi hal bir cihet kalmamış olduğundan mülga muhassasatı zatiye idaresince her nasılsa fazla tahakkuk ettirilib 23 eylûl 1937 tarihinde 53 152 numaraya tashihan tescil edilen maaşı hakkında yapılacak bir muamele olmadığının kendisine tebliği icab ederse de muamelenin 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi mucibince Heyeti umumiyede tedkiki taleb edilmekte olduğundan muktazasının tayini; icab edeceği beyan edilmiş olmakla müddei umumî Enver Arkunun müstedi hakkında yapılmış olan muamelede tashih ve tadili mucib bir cihet bulunmadığı yolundaki mütalâası da alındıktan sonra icabı müzakere edildi.

Şube müzekkeresinde bertafsil izah edilmiş olduğu üzere müstedinin tekaüd olduğu tarihte meri bulunan 1325 tarihli tekaüd kanunu mucibince müstahak olduğu maaş 1073 kuruş olmak lâzımgelirken yanlış hesabla ve elli kuruş fazlasile 1123 kuruş bağlanmış ve ahiren terfih zammının tezyidi hakkında vaki müracaatı sırasında bu yanlışlık görülerek maaşından 50 kuruş tenzil ve evvelce dahili hesab edilmediği anlaşılan bir sene İtalya harbi zammı olarak da 3107 numaralı kanun hükümlerine uygun olarak müracaatını takib eden ay başından itibaren maaşına 13 kuruş zam ve maaşın bidayeti tahsisi olan 2 teşrinisani 1336 tarihinden itibaren fazla verilmiş olan 50 kuruşun da istirdadına tevessül edilmiştir.

Müstedi istidasında 11 ağustos 1325 tarihli kanunun 26 ncı maddesi mucibince maaşının 1309 kuruş olması lâzımgeldiğini iddia ve bu yanlışlığın tashihini taleb etmekte ve bu talebinde de salifüzzikir 26 ncı maddenin kanundaki yazılış şekline istinad etmektedir. Halbuki, şube müzekkeresinde izah edilmiş olduğu üzere kanunun hini

tabında noksan yazılmış olan 26 ncı maddedeki bu yanlışlığın mülga Şûrayi devlet tanzimat dairesinin 12 kânunuevvel 1325 tarihli kararile ikmal ve o tarihten 1683 numaralı kanunun meriyetine kadar bu suretle imal ve tatbik edilmiş ve bu şekli muamele Divan raporları münasebetile Meclisi Âlice de tasvib ve kabul buyurulmuş olduğundan hakkında Millî Müdafaa vekâletince yapılmış olan muamelede kanuna uygunsuzluk bulunmadığına ve keyfiyetin üç aylık raporla Meclisi Âliye arzına ve müstediye de bu suretle tebliğine Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi hükmüne müsteniden ve müttefikan karar verilmiştir.

Umumî heyet kararı
Tarihi: 15 - IX - 1938
No. 1209

3 — İstanbulda Sirkecide Hocapaşa caddesinde 24 numaralı evde ikamet eden alay imamlığından mütekaid Ahmed Fahri imzasile verilen dilekçede 1318 senesinde Gergükte bulunan Süvari 34 ncü alayın ikinci bölüğüne dühul ederek 1324 senesine kadar bilâ fasıla hizmet ettikten sonra tabur imamlığına terfi ettiğini ve bu hizmetinin istilâ dolayısile kaydı bulunmamasından dolayı tekaüdü sırasında müddeti hizmetinin tabur imamlığına terfi ettiği tarihten hesab edildiğini ve 1318 den 1324 senesine kadar zayi olan altı senelik hizmetinin kabulü Devlet şûrası kararına iktiran ettiği halde şahid ve vesikaların şayanı itimad görülememesi bahanesile kaydının düzeltilmesine imkân olmadığının ve esasen 1683 sayılı kanunun ikinci maddesinin 8 nci fıkrası mucibince askerî memurların hizmetlerinin maaşa geçtikleri tarihten itibar edileceği cihetle müracaatının isaf edilemiyeceğinin Mllli Müdafaa vekâletinden bildirilmiş olduğunu bilbeyan işinin Divanca tedkikile bu hizmetinin kabulü talebinde bulunulduğu; ve dilekçede bahsedilen Devlet şûrası kararının gönderilmesi ve işi hakkında beyanı mütalea olunması için Millî Müdafaa vekâletine yazılan tezkereye alınan karşılıkta :

1 - 18 - VI - 1938 tarihli dilekçesile Divanı muhasebat reisliğine müracaat ederek tekaüd maaşı tahsis muamelesine itiraz eden Gergüklü beşinci sınıf imam İsmailoğlu Ahmed 1683 sayılı kanunun 3 ncü maddesinin (D) fıkrasına tevfikan 28 eylûl 1933 tarihinde tekaüde sevkedildiği;

2 - Mevcud kuyudata göre bu imam talebei ulûmdan iken 21 kânunusani 1324 tarihinde 43

3 — Tekaüd muamelesine karşı vaki olacak itirazın müddeti kanuniyesi zarfında icra edilmemiş olması hakkında Divanı muhasebatça serdolunan mütalea yerinde olduğu gibi Şûrayi devlet kararı, iddia olunan hizmetlerin alelitlâk tescili merkezin de olmayıb bunlar hakkında ibraz edilen ve edilecek olan vesaik ve şahadetler kabule şayan görülür ise kaydinin tashihi ile tekaüd muamelesinin ana göre ıslahı lâzım geleceğini ifade etmekte olmasına ve Millî Müdafaa vekâletince de bu baptaki şehadetler şayanı kabul görülmeyerek iddia edilen hizmet kabul edilmemiş bulunmasına mebni mevzubahs hizmetler şayanı kabul görülmeyerek iddia edilen hizmet kabul edilmemiş bulunmasına mebni mevzubahs hizmetler şayanı kabul bir surette tevsik edilmedikçe tekaüd maaşının tadiline imkân olamayacağı kararlaştırıldı.

ncü alaym 4 ncü tabur imamlığma tensib ve tayin edilmiş olduğundan müddeti hizmet cetvelindeki duhul tarihi 21 kânunusani 1324 olarak yazılmış ve tekaüd maaşı da ona göre yapılmış olduğu;

3 - Sonradan kendisi bu duhul tarihine itiraz ederek 1318 senesinde tabur imamlığı için imtihana girdiğini ve 1 nisan 1320 tarihinde süvari 34 ncü alaym ikinci bölüğünde asker olduğunu ve 1324 senesinde terfii geldiğini ve duhul tarihinin ona göre düzeltilmesini dilemiş ve bunun için kuyudatın tekrar tedkikine lüzum hâsıl olmuş ve askere duhulü hakkında bir kayıd ve malûmat varsa bildirilmesi için İstanbul Askerî mahzen müdürlüğüne yazılmış ve alman cevabda İmam Ahmedin kaydında işe girdiği günün 21 kânunusani 1324 ve 4 muharrem 1327 olarak yazıldığı ve 1 nisan 1320 olduğuna dair hiç bir yazı görülmediğinin bildirilmiş olduğu;

4 - Alman bu malûmata istinaden duhulünün tashihine imkân olmadığı cevabı verilmiş ise de kendisi tekrar Devlet şûrasına müracaat etmiş ve durumu hakkında Devlet şûrasından vaki olan sorguya vekâlet makamından verilen cevab üzerine birer örneği gönderilen kararların verilmiş olduğu;

5 - İmam Ahmedin memleketinin millî hudud haricinde kalması ve askerlik kayıdlarının da ziyaa uğraması ve mevcud olmaması dolayısile bu suretle duhulünün tesbitine imkân hâsıl olmamış ve Devlet şûrasının» bir memurun kaydi tutulmamış veya zayi olmuş olduğu takdirde ifayı hizmet ettiği daire ve kalemde o vakit mevcud olan 3 zat tarafından tahtim ve mührü resmî ile tasdik edilmiş şehadetnamelerin kabulü ile tescili hakkındaki 8 mayıs 1327 tarihli mazbataya istinaden ibraz edeceği şayanı itimad şahidlerin şehadetine müracaat edilmiş ve gösterdiği şahidlerden bazısının süvari 34 ncü alayda kayidlerine rastlanmamış ve bazılarının da hiç bulunmamış olduğu;

6 - Bu suretle de askere duhulünün tesbiti mümkün olmamakla beraber esasen talebei ulûmdan iken 21 kânunusani 1324 tarihinde tabur imamlığına tayin edildiğine dair olan vesaikin şayanı kabul görülmemesine ve esasen 1683 sayılı kanunun ikinci maddesinin 8 nci fıkrası askerî memurların hizmeti askeriyelerinin maaşa geçdikleri tarihden itibar edilmesini âmir bulunmasına binaen yapılacak bir muamele olmadı-

ğının bildirilmesi ve kendisine de tebliğat yaptırılması için 3 - XII - 1937 tarih ve 22444 sayılı yazı ile İstanbul Komutanlığına yazıldığı ve askere duhulü bir kaydi resmî ile ve kabule şayan vesaikle tesbit edilememiş olduğundan duhulünün düzeltilmesi için vaki olan müracaatları üzerine hakkında bir muamele yapılmamış olduğu bildirilmekte olduğu ve tahsis şubesinden yazılan müzakerede de; mumaileyhin tekaüdüne aid tahsis evrakına bağlı safahatı askeriye cetvelinde talebei ulûmdan iken 21 kânunusani 324 tarihinde tabur imamlığına tayin edildiği gösterilmiş ve sicillen tekaüdü 28 eylûl 1933 tarihinde tasdikı Âliye iktiran eylemiş olması üzerine iki tarih arasındaki 24 sene 8 ay 7 gün fiilî hizmetinden 13 gün takvim farkının tenzilinden sonra 13 sene itibarî zamlarla ve altı aydan fazla olan hizmetin seneye iblâğı suretile 38 sene üzerinden ve kıtasından ilişiğinin katını takib eden 1 kânunusani 1934 tarihinde itibaren 69 lira 92 kuruş maaşla tekaüdünün icra kılmdığı anlaşılmış olduğu; tahsis işinin Divanca tedkikine dair verdiği bu dilekçesinde Devlet şûrasına da müracaatta bulunarak karar aldığı hakkındaki beyanatı üzerine Millî Müdafaa vekâletinden celbedilen iki karardan 31-III-1937 tarihli kararda 2514 sayılı kanunun 73 ncü maddesine göre tekaüd maaşı tahsisine müteallik muameleye itiraz mercii Divanı muhasebat heyeti umumiyesi olduğundan verilen arzuhalin vazife noktasından reddi ve 10 - VII - 1937 tarihli kararda ise mumaileyhin iddia ettiği hizmetine aid kayid bulunmadığı takdirde sicil talimatnamesinin 11 nci maddesi mucibince ibraz edilen ve edilecek olan vesika ve şahadetler kabule şayan görülürse davacının kaydinin tashihi ile tekaüd muamelesinin ana göre ıslahı lâzımgeleceği beyan olunmakta; bulunduğu; mumaileyhin 318 senesinden 324 senesine kadarki hizmeti hakkında gösterdiği şahidlerin şahadetine müracaat olunarak bunlardan bazısının kayidlerine rastlanmadığı ve bazılarının da hiç bulunmadığı Millî Müdafaa vekâletinin bağlı tezkeresi ile bildirilmiş ve bundan dolayı iddia ettiği hizmetin tescil edilemediği anlaşılmış olub Devlet şûrası kararı hizmetin mutlak olarak kabulü tazammun etmeyib ibraz olunacak vesaikin şayanı kabul görüldüğü surette tesciline aid bulunmuş ve gösterilen şuhudun şahadeti vekâletçe kabul edilecek mahiyette görülmemiş ol-

masına binaen talebi kabul edilememiş olduğu; vekâletin tezkeresinin 6 ncı fıkrasına gelince : tekaüde istihkak tarihinin başlangıcını gösteren 1683 sayılı kanunun ikinci maddesinin 8 nci fıkrasında (mülkî ve askerî memurların maaşa geçtiği tarihten ...) diye muharrer bulunmakta ise de mumaileyhin vaziyeti bu fıkraya değil mezkûr maddenin 4 ncü fıkrasına temas etmekte ve bu fıkrada ise; (kıtadan veyahud mülga Sanayi mektebinden yetişmiş olan subaylarm « 1455 numaralı kanunla askerî memur unvanını almış olan mensubin ve memurini askeriye dahildir » duhul tarihlerinden) denilmekte olduğu; askerî memurlar hakkındaki 1455 numaralı kanunda tadad olunan memurlar askerî memur unvanını almış olub iddia ettiği gibi 318 senesinde kıtaya iltihak edib kıtada iken 324 senesinde tabur imamlığına tayin edilmiş olsaydı vaziyetinin 4 ncü fıkraya göre mütaleası icab ederdi. Halbuki kıta hizmeti kayden tesbit edilemediği gibi gösterilen şuhudun şahadeti de şayanı kabul görülmemiş olmasına binaen bu mesele üzerinde durulmağa lüzum görülemediği; Millî Müdafaa vekâletinin işarına nazaran iddia ettiği hizmetin kabulü mümkün görülememekle beraber 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun neşrinden evvele aid itiralzarın kanunî miadında Devlet şûrasına yapılması icab edib bu kabîl eski muamelelere aid müracaatlerin müruru zaman noktasından Divanca kabul ve tedkiki doğru olmadığı eylûl - teşrini sani 1937 tarihli Divan raporları üzerine Meclisi âlice ittihaz buyurulan 1048 numaralı karar icabından bulunmakla keyfiyetin umumî heyetçe tedkikile muktazasının tayini istenilmekte olduğu anlaşılmış olmakla müddei umumî Enver Arkunun 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun meriyetinden evvele aid bulunan bu mesele için kanunî miadı zarfında Devlet şûrasına müracaat edilmesi lâzımgelirken bunu yapmamak suretile itiraz hakkını iskat etmiş olduğundan iddiasının reddi lâzım geleceği yolundaki mütalaası da dinlendikten sonra icabı müzakere edildi.

Filhakika tekaüdlüğü 28 eylûl 1933 tarihinde Yüksek tasdika iktiran etmiş olan müstedinin 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun meriyeti tarihine kadar kanunî miadında Devlet şûrasına müracaat etmesi lâzım gelirken bunu yapmamış olmasına mebni Divanın eylûl - 2 nci teşrin 1937 üç aylık raporları üzerine Meclisi

âlice ittihaz buyurulan 1048 numaralı karar mucibince iddiayı vakiin müruru zaman noktasından reddi lâzım gelmekle beraber şube müzekkeresinde bertafsil izah edilmiş olduğu üzere kendisinin ahiren vaki müracaatı üzerine Devlet şûrasınca ittihaz olunan 10 - VII - 1937 tarihli kararda müstedinin iddia ettiği hizmetine aid kayıdlar bulunamadığı takdirde sicil talimatnamesinin 11 nci maddesi mucibince ibraz edilen ve edilecek olan vesaik ve şahadetler kabule şayan görülürse davacının kaydının tashihi ile tekaüd muamelesinin ana göre ıslahı lâzım geleceği gösterilmiş ve Millî Müdafaa vekâletince de bu babdaki şahadetler şayanı kabul görülmiyerek iddia edilen hizmet kabul edilmemiş olmasına mebni bu cihetle de divanca yapılacak bir muamele olmadığına ve keyfiyetin üç aylık raporla Meclisi âliye arzına ve bu suretle kendisine de tebliğine karar verilmiştir.

Umumî heyet kararı
Tarihi 19 - IX - 1938
No. 1210

4 — Pendikte Balıkçı sokağında 37 numaralı evde oturan binbaşılıktan mütekaid Edib Yurdsever imzasile verilen ve iki sene İtalya ve beş sene Büyük harbden dolayı maaşına yapılan 280 kuruş zammın mebdei 3107 numaralı kanuna tevfikan müracaat tarihi olarak tayin olunmuş ise de bu kanun yeni tahsislere aid olub harb zamlarının vaktile yapılmaması hatayi maddiden ileri geldiği cihetle zamlara şamil olmayacağından mezkûr harblerden yapılan 280 kuruş zammın tekaüd tarihinden verilmesini ve yine hini tekaüdünde dahili hesab edilmeyen Yunan harbinden dolayı da maaşına zam yapılması talebini havi bulunan arzuhal ile mumaileyhin tekaüd muamelesi Hükûmeti sakıta zamanında yapılmış olmasına binaen tedkik edilmek üzere safahatı askeriye cetvelinin gönderilmesine ve isteği hakkındaki mütaleanın bildirilmesine dair Millî Müdafaa vekâletine yazılan tezkereye alınan 18 - VIII - 1938 tarih ve 25297 sayılı karşılık ile askerî tahsis şubesinin 12 - IX - 1938 tarihli müzekkeresi ve azadan Müeyyed Menemencioğlunun mütaleası okundu.

Millî Müdafaa vekâletinin tezkeresinde; Mehmed Edibe verilen harb zamları 3107 sayılı kanunla buna aid Divan kararına göre verilmiş olduğu; ancak bu defa gönderilen hizmet cetveline

4 —İtalya ve Yunan harb zamlarının tekaüd maaşının hini tahsisinde nazarı itibare alınmamış olması dairesince yapılmış bir hata telâkkisile bu zamların Divan kararında gösterilen tarihlerden ve umumî harb zammının da bu hususta kendisinin muracaat etmesi lâzımgelir iken müracaat etmemiş olması hasebile son müracaatini takib eden ay başından itibaren kabulü ve tekaüd maaşına ona göre zam icrası encümenimizce de muvafık görülmüştür.

göre bir sene Yunan harb zammının noksan verildiği anlaşılmış olduğundan istediğinde vereceği cevabı verilmiş olub tahsis şubesi müzekkeresinde de; Hükûmeti sakıtaca 2 nisan 1335 tarihinde talebile 1028 kuruş maaşla tekaüdü icra kılınan mumaileyhin harb zamları mart 1938 tarihinde vaki müracaatı üzerine 3107 sayılı kanuna ve bu kanun münasebetile tadil ve tashihlere de teşmil olunan 26 nisan 1937 tarihli Umumî Heyet kararına tevfikan müracaatını takib eden 1 nisan 1938 den itibaren iki sene İtalya ve beş sene Büyük harbden dolayı 280 kuruşun zammile maaşının 1308 kuruşa iblâğ olunduğu 55659 tescil numaralı dosyanın tedkikından anlaşılmış olduğu; vekâletten gönderilen safahatı askeriye cetvelinde İtalya harbinde bulunduğu kıtalar gösterilmemekle beraber 22 eylûl 1327 den 5 teşrinievvel 1328 tarihine kadar mezkûr harbe bilfiil iştirak ettiği yazılı olduğu; harbe bilfiil iştiraki gösterilmesinden dolayı 11 ağustos 1325 tarihli kanunun 5 nci maddesi mucibince mumaileyhin tekaüdü sırasında bu zamdan istihkakı olan 80 kuruşun dahi maaşına dahil edilmesi lâzım gelirken her ne sebebden ise bunun hariç bırakıldığı ve tekaüdünden sonra Şûrayı devlete müracaat hakkı bulunduğu halde muamelenin Divana intikaline kadar zam yapılmadığına göre Şûrayı müşarünileyhaya da müracaatta bulunmadığı anlaşılmakta olduğu; binaenaleyh Şûrayı devlete müracaat etmemesi hakkının sükutuna mâni olmadığı kabul edildiği takdirde bilfiil iştirakten dolayı hini tekaüdünde yapılması icab eden zammın hesaba katılmamasının hatayı maddî olarak kabulü ve zam mebdeinin tekaüdü olan 2 nisan 1335 tarihine tashihi zarurî olduğu; Yunan harb zammına gelince: Safahatı askeriye cetveline göre 1321 - 1313 Yunan habrine de bilfiil iştiraki muharrer bulunmasına binaen İtalya harb zammının vaktile yapılmaması ve bunun hakkında da Şûraya müracaatta bulunulmaması mâni görülmediği surette bu harbden dolayı henüz yapılmayan Yunan harb zammından isabet eden mikdarın da kezalik 2 nisan 1335 den verilmesi icab etmekte olduğu; büyük harb zammı keyfiyetine gelince: Mülga 11 ağustos 1325 tarihli kanunun 5 nci maddesinde seferde bulunmuş kaydına göre zamdan istifade edebileceklerin harbe bilfiil iştiraki meşrut olup harbin seferberliğine iştirak edenlerin zamdan müstefid olamıyacakları bu madde hakkında tefsiren ittihaz olunan mülga Şûrayi

devletin 19 temmuz 1335 tarihli kararı iktizasın dan bulunmasına binaen bu karar dairesinde muamele ifa olunmakta iken muahharen 31 kânunuevvel 1341 tarihinde neşrolunan 695 numaralı kanunla sefere iştirak edenlerin de zamdan istifadeleri temin edilmiş olduğu; mumaileyhin büyük harbe bilfiil iştirak etmemesi hasebile bu harbden mütevellid zamma tekaüd tarihinde müstahak bulunmamakta ise de 695 numaralı kanunun neşrile mezkûr harb zammının yapılması hakkında mart 1938 tarihine kadar müracaat etmemesinden dolayı meselede hatayı maddî bulunmamakta ve 3107 numaralı kanuna ve tadil ve tashihlere de teşmil olunan umumî heyetin 26 nisan 1937 tarihli kararına göre yapılan muamelenin değiştirilmesine bir sebeb görülememekte olduğu bildirilmekte ve aza mütaleasında da; mumaileyhin harb zamları sefahatı müzekkerede mevzubahs edildiği veçhile İtalya ve Yunan harb zamlarının hatayı mddî telâkkisile teküd tarihinden ve harbi umumî zammının da tekaüdü tarihinde meri 11 ağustos 1325 tarihli kanunun beşinci maddesine tevfikan bilfiil harbe iştirak etmediği cihetle verilmemiş olması hatayı maddî telâkkisine müsaid görülmediğinden bu zammın da 3107 numaralı kanun mucibince müracaatını takib eden ay başından verilmesi muvafık görülmekte ise de Meclisi Âlinin 1048 numaralı kararı muvacehesinde vaktile Şûrayi devlete müracaat edilmemesi hakkının sukutunu icab ettirecek mahiyette görülmekte ise de bir kere de umumî heyetçe müzakeresi mütaleasında bulunulduğu anlaşılmış olmakla Müddeiumumî Enver Arkunun şubece teklif edildiği veçhile İtalya ve Yunan harb zamlarının maaşın mebdei tahsisinden ve büyük harb zammının da 3107 numaralı kanun hükümlerine tevfikan müracaatını takib eden ay başından itibaren maaşına zammı icab edeceği yolundaki mütaleası da alındıktan sonra icabı müzakere edildi.

Evvel emirde tahsis muamelesinin 2514 numaralı kanunun meriyetinden çok zaman evvel tekemmül etmiş olması ve o zamanki ahkâma göre bu babdaki itiraz ve şikâyetlerin alâkadarlar tarafından kanunî miadı zarfında Devlet şûrasına yapılması lâzım geldiği halde müstedinin o zaman böyle bir müracaatta bulunmaması sebebile bu hakkının sukut etmiş olup olmıyacağı yolunda şubece ileri sürülen noktai nazar mütalea ve tedkik edilerek o zaman için Devlet şûrasınca

tedkik edilecek idarî bir ihtilâf mevzubahs olmadığı ve alâkadaran için bu kere taleb ve müracaatında bulunması hasebile ortada sukut hakkı ıcab ettirecek bir sebeb olmadığı kararlaştırıldıktan sonra esas meselenin müzakeresine geçildi.

Azadan altı zat, mesele istida sahibinin hini tekaudünde tekaüdlük hesabına katılmayan harb zammının bu kere hizmet müddetine ilâvesi suretile maaşının tashihan tadilinden ibaret olup tadil ve tashihlerin de 3107 numaralı kanun hükümlerine tâbi olacağı evvelce umumî heyetçe kararlaştırılmış ve müstedinin müracaatı da mezkûr kanunun meriyetinden sonra vaki olmuş bulunmasına mebni maaşına zammı iktiza eden mıkdarın müracaatını takib eden ay başından itibaren maaşına ilâvesi suretile yapılmış olan muamelenin değiştirilmesine mahal olmadığı mütaleasında bulundular ise de müstedinin safahati askeriye cetveline nazaran bilfiil iştirak etmiş olduğu anlaşılan Yunan ve İtalyan harblerinden dolayı mülga 11 ağustos 1325 tarihli tekaüd kanununun beşinci maddesi mucibince istifade etmesi lâzımgelen zamların hini tekaüdünde hesablanmamış olması tekaüd maaşına esas olan müddeti hizmet cetvelinin tahakkuk dairesince noksan ve yanlış tanzim edilmiş olması demek olup, bu da mahiyeten bir hesab hatasından ibaret olmasına göre bunların 3107 numaralı kanun hükümlerine tâbi olmaması ve büyük harb zammına gelince: Kendisi bu harbe bilfiil iştirak etmemiş olmasına göre hini tekaüdünde bu harbden dolayı bir zamma müstahak olmadığı halde bilâhare 31 - XII - 1341 tarihinde neşrolunan 695 numaralı kanunla seferberliğe iştirak eden zabitanın da harb zamlarından müstefid olmaları kabul ve tasvib buyurulmuş ve o zaman müracaatla bu zammın da tekaüd maaşına ilâvesini istemesi lâzımgelirken 3107 numaralı kanunun neşrine kadar böyle bir talebde bulunmayıp bu kanunun meriyetinden sonra müracaatı vukubulmuş olmasına mebni büyük harb zammının da müracaatını takib eden ay başından itibaren verilmesi lâzımgelip ancak 21 - V - 1930 tarih ve 1626 numaralı kanunun İtalya, Balkan harblerile büyük harbe iştirak edenlerin harb zamları müddetini tayin eden muvakkat maddesinin son fıkrasında (21 kânunuevvel 1341 tarihine kadar tekaüdü icra edilerek kendisine veya vefatı vukubulubda ailesine maaş tahsis edilmiş

olanların zamlarının 31 kânunuevvel 1341 tarihinden itibaren verileceği) kabul ve tasrih edilmiş olduğundan müstedinin müstahak olduğu harb zamlarından İtalya harbine aid zammın bu maddei kanuniye hükmüne müsteniden 31 - XII - 1341 tarihinden ve Yunan harbine aid zammın tekaüdlüğü tarihi olan 2 - IV - 1335 tarihinden ve büyük harb zammının da müracaatını takib eden ay başından itibaren muhassas tekaüd maaşına zam ve ilâvesi icab edeceği cihetle Yunan ve İtalya harbi zamlarının bu suretle tashihi hususunun Millî Müdafaa vekâletine işarına ve kendisine de tebliğine ve üç aylık raporla keyfiyetin Meclisi Âliye arzına 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi hükmüne tevfikan ve ekseriyetle karar verildi.

Umumî heyet kararı
Tarihi : 26 - IX - 1938
No. : 1212

5 — Siird varidat memurluğundan mütekaid Sabri Tan tarafından kendisine tahsis edilmiş olan tekaüd maaşının noksan olduğundan tashihi hakkında verilen dilekçe ile sebkeden işara cevaben Maliye vekâletinden alınan 31 - VIII - 1938 tarih ve 27914 sayılı tezkere ve mülkiye tahsis şubesinin 21 - IX - 1938 tarihli müzekkeresi tedkik ve mütalaa olundu:

Arzuhalde: Tekaüd maaşı tahsisine esas olan memuriyet maaşını her ne kadar iki sene alması meşrut ise de aynı zamanda altı ayı geçen hizmet müddetinin de bir sene sayılması kanun icabından olduğundan 32 sene 8 aya varan müddeti hizmetine ve son memuriyet maaşını bir sene 9 ay almış olmasına göre 33 sene hizmet ve son memuriyet maaşı olan 25 lira ve bu maaşın 25 senelik tekaüd maaşı olarak kırk lira esas tutularak tekaüd maaşı tahsisi lâzım gelirken son memuriyet maaşına tekaddüm eden 22 lira üzerinden ve birinci devre tekaüd maaşları esas tutularak tahsis muamelesinin yapıldığı beyanile bunun tashihi taleb edilmekte olduğu anlaşılmış ve Maliye vekâleti tezkeresinde: Mumaileyhin son memuriyet maaşı 25 lira olub bu memuriyette bir sene 8 ay 15 gün bulunduğu ve 1683 numaralı tekaüd kanununun 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında talebile tekaüdü icra edilenlerin tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları şattır diye yazılı olub buradaki iki sene

5 — Cereyanı hale nazaran tekaüd muamelesinin talebe müstenid bulunduğu anlaşıldığından müstedinin iki sene almadığı son maaşına tekaddüm eden maaş üzerinden tekaüdlüğünün icrası doğru olub altı aydan fazla küsuratın seneye iblâğı hakkındaki hükmün mezkûr iki seneyi ikmale müessir olamayacağı yolunda Divanca ittihaz olunan karar da uygun görülmüştür.

almak kaydı mutlak olduğu ve bu maddenin üçüncü fıkrasındaki 6 aydan fazla olan sene kesirlerinin seneye iblâğ olunacağına dair olan hükmün umum hizmetin hesabına maksur bulunduğu ve nitekim buna mümasil bir mesele hakkında Divanı muhasebattan mülga tuz inhisarı umum müdürlüğüne yazılan 13 - X - 1930 tarih ve 388 numaralı tezkerede de keyfiyet bu suretle mütalaa edildiği ve 4 ncü maddenin (B) ve (C) fıkralarında yazılı müddetler beşer sene sonraya tecil edildiği cihetle arzuhal sahibine son maaşına tekaddüm eden 22 lira maaş ve dördüncü maddeye merbut cetvelin birinci devresi üzerinden tahsis edilmiş olan maaşın doğru olduğu; bildirilmiş ve mülkiye tahsis şubesi müzekkeresinde ise mumaileyh hakkında cereyan eden muamelenin vekâlet tezkeresinde izah edilen şekilde olduğu ve hakkında yapılan muamelede kanuna mugayiret bulunmadığı beyan kılınmış olmakla müddei umumî Enver Arkunun iddiayı vakiin gayri varid olduğu yolundaki mütalaası da alındıktan sonra icabı müzakere edildi.

Müstedi istidasında «esas itibarile taleb ve arzumla olmadığına rağmen tekaüde sevkimde uğradığım...» tarzında mübhem bir ifade ile tekaüdlüğünün talebile vukubulmadığını ima etmiş olduğundan evvel emirde bu cihetin tayini maksadile Divanda mevcud tahsis dosyası getirilerek tedkik edildikte filhakika evrak meyanında kendisinin iki arzuhali mevcud olub birincisinde (tekaüdlük için muktazi kanunî müddeti doldurmuş olduğum ve ikramiyeye istihkak kesbettiğim takdirde tekaüdlüğümün icrası) şeklinde şarta muallâk bir talebde bulunmuş ise de dairesince bu şekli müracaat kabul edilmemiş olmalıdır ki muahhar tarihli ikinci bir arzuhal ile mutlak surette tekaüdlüğünü istemiş ve binaenaleyh tekaüdlük muamelesinin taleb ve arzusu üzerine yapılmış olduğu anlaşıldıktan sonra esas iddiasının tedkikine geçildi.

1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüd kanununun 6 ncı maddesi talebi üzerine tekaüdü icra olunan zabitlerle mülkî ve askerî memurların tekaüde esas olan memuriyet maaşlarını iki sene almaları lâzımgeldiğini ve iki sene almayanların tekaüd maaşlarının bu son maaşlarına tekaddüm eden memuriyet maaşları üzerinden tahsis olunacağını sarihan göstermekte olub yirmi beş ve otuz senelik filî hizmetlere müessir olmaksızın tekaüdlük hesablarında nazara alınacak hizmetle-

re maksur olan altı aydan fazla küsuratın seneye iblâğı keyfiyetinin bu meselede mahalli tatbiki olmadığı cihetle bu iddiasının da yerinde olmadığına ve binaenaleyh hakkında yapılmış olan muamelenin mevzuata uygun bulunduğuna ve keyfiyetin üç aylık raporla Meclisi Âliye arzına, kendisine de bu suretle tebliğine 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi hükmüne müsteniden ve müttefikan karar verildi.

Umumî Heyet kararı
Tarihi : 26 - IX - 1938
No. : 1212

6 — Millî Müdafaa vekâleti muhasebesinde Mümeyyiz İbrahim Suphi Üstünel vasıtasile mütekaid ölü Feridun Üstünelin karısı ve kızları tarafından verilen dilekçede; üst teğmen iken 1329 senesinde orduca tekaüdü icra kılınan koca ve babalarının Maarifte muhtelif mekteblerde müdür ve muallimlik vazifelerini maaşla ifa ile 6 ncı dereceye kadar terfi edib müstahdem bulunduğu sırada vefat etmesi üzerine mumaileyhin bu mahallerde mesbuk on yedi senelik hizmeti ahire dahili hesab edilmek suretile aile maaşları dairesince tahsis edilmiş olduğu halde merhumun maaşlı hizmeti arasında 1928 den 1930 senesine kadar ücretli memuriyeti bulunduğu hakkında Divandan yapılan istizah üzerine 1928 senesinden evvelki maaşlı hizmetleri de çıkarılması yüzünden aile maaşlarının noksan bağlandığı ve Feridunun 1683 sayılı kanunun meriyeti zamanında vefat etmesi ve vefatı tarihine kadar da tekaüd maaşı almaması hasebile yalnız ücretli müddetin tenzilinden sonra Maarifte geçen bütün hizmetlerinin bu kanunun yedinci maddesi mucibince kabulü ile bağlanan maaşlarının tashihi lâzım geldiği beyan edilmekte olub sebkeden işara cevaben Millî Müdafaa vekâletinden alınan tezkerede; 2 teşrinisani 1329 tarihinde emekliye ayrılan piyade üst teğmen Feridun Üstünelin büyük harbde hizmete alınarak 1 kânunusani 1335 tarihinde tarhis edilmiş ve bu tarihden itibaren Maarifte maaşlı olarak muhtelif vazifelerde bulunmuş ve en son memuriyeti olan Kadıköy kız Orta okul müdürlüğünde 70 lira aslî maaşla müstahdem iken 13 şubat 1938 de ölmüştür. Buna nazaran Maarifte geçen 17 sene hizmeti için hizmeti ahire verilerek yetimlerine maaş tahsis edilmiş ve evrakı vize için Divana gönderlmişti.

1 - II - 1928 den 4 - I - 1930 tarihine kadar 6 — 1325 tarihli tekaüd kanunu, mütekaidinin hizmete alınmaları halinde tekaüd maaşlarına bir şey zammedilmeyeceğini âmir olub ancak 1683 numaralı tekaüd kanunuile hizmeti âhire zammı kabul edilmiş olduğundan 1683 numaralı kanunun meriyete girdiği tarihten evvel vaki olub o tarihte de devam etmediği anlaşıan hizmeti âhireden dolayı tekaüd maaşına zam icrasına imkân olamayacağı ve Divanca ittihaz olunan karar bu esasa ve bahsedilen 1038 numaralı karara uygun bulunduğu cihetle tasvib kılınmıştır.

ücretle istihdam ve bu suretle hizmetine fasıla verilmiş bulunmasından 4 - I - 1930 tarihine kadar geçen hizmetinin kabul olunmıyacağına dair vize şubesinin istihzahile evrak geri gönderilmiş ve buna göre tashih edilerek hizmeti 8 seneye indirilmiş olmakla bu suretle maaşı Divanın 14 - 7 - 1938 tarih ve 56472 sayısile tescil ve tasvib edilmiştir.

Maarif vekâletinden gönderilen hizmet cetveli ve sair evrak tahsis dosyası meyanında bulunduğundan ve vekâletteki dosyasında tedkik ve mütalea beyanına salih evrak bulunmadığından gerekli işin yapılması rica olunur. Denilmekte olduğu ve şube müzekkeresinde de; 2 teşrinisani 1329 tarihinde tekaüdü icra kılınan Feridunun Büyük harbde hizmete alınarak 1 kânunusani 1335 tarihinde terhis edilmesi üzerine tekaüd maaşının iadeten tahsis olunduğu ve 1 haziran 1336 tarihinde İstanbul Sultanisi müdüriyetine tayininden dolayı mezkûr maaş kat edilib infikâk etmesine mebni 8 eylûl 1337 tarihinden itibaren tekrar iadeten tahsis olunarak bu maaşın 8 şubat 1339 tarihine kadar tediye olunduğu evraka bağlı resmî sened ve mahallinden çıkarılan maaş kayid suretinden anlaşılmıştır. Maarif vekâletinden çıkarılan müddeti hizmet cetvelinde ise 3 teşrinisani 1329 dan 31 temmuz 1330 tarihine ve 1 şubat 1336 dan vefatı olan 13 şubat 1938 tarihine kadar muhtelif mekteblerde hizmet ettiği ve bu hizmeti arasında 1 teşrinisani 1928 den 4 kânunusani 1930 tarihine kadar 250 lira ücret verilib bunun haricinde kalan hizmetlerinden dolayıda maaş aldığı gösterilmiş ve mütekaidin şubesince mumaileyhin ücret aldığı müddet çıkarıldıktan sonra maaşlı geçen 17 senelik hizmetlerinden dolayı vefat tarihinde almakta olduğu 70 lira maaş üzerinden evvelce muhassas tekaüd maaşına hizmeti müteahhire olarak 5440 kuruş ilâve olunarak bir karısile iki kızına 1 mart 1938 den itibaren 1617 şer kuruş maaş tahsis olunmuş ise de mumaileyhin 1 teşrinisani 1928 den 5 kânunusani 1930 tarihine kadar meslek mektebleri mütehassıs muavinliğinde 250 lira ücretle istihdam edilmiş ve bu suretle maaşlı hizmeti arasına ücretli hizmet girmiş olduğu gibi tekrar maaşla tavzif edildiği 5 kânunusani 1930 tarihine kadar ki hizmeti salifülarz 1683 sayılı kanunun meriyete girdiği 1 haziran 1930 tarihinden evvele tesadüf etmiş bulunmasından dolayı bu tarihe kadarki hizmetlerinin hizmeti müteahhire hesabına ka-

tılmaması lâzım geleceği mütalea olunarak yapılan istizah üzerine 5 kânunusani 1930 dan evvelki hizmetleri tay edilmek suretile hizmeti müteahhire zammının 2560 kuruşa ve aile maaşlarının da 897 şer kuruşa tashih edilmesi üzerine bu maaşlarının Divanca 14 temmuz 1938 tarihine tesdil edildiği görülmüş olub mumaileyhin tekaüd maaşı almamış olmasına ve Maarifteki hizmetinden dolayı istihkakı ücret şeklinde değil maaş olarak tediye edilmesine ve 900 numaralı kanunun mevkii meriyete girdiği tarihten sonra kendisinin terfi dahi ettirilmesine nazaran maarifte geçen hizmetlerinden dolayı hizmeti ahire zammına hak kazanıb kazanmayacağı hakkında hali hayatında Maarif vekâletinden Maliye vekâletine yazılan tezkere üzerine Divanın mütaleası da öğrenilmek istenildiğinden mezkûr vekâletten gönderilen 15 teşrinievvel 1935 tarih ve 27638/54 numaralı tezkere ile yapılan tedkikat neticesinde Feridunun Maarif işlerinde maaşla mı yoksa ücletle mi istihdam edildiğinin Maarif vekâletinden sorulmasına 2 nci dairece karar verilerek bu karar üzerine Maarif vekâletine yazılan tezkereye alınan 25 teşrinisani 1935 tarihli karşılıkta « Feridunun 326 senesinden bu güne kadar maaşla tayin ve istihdam edildiği ve 900 numaralı kanunun neşrinden önce 4500 kuruş maaşı bulunması hasebile hizmeti ve mükteseb hakkı göz önüne getirilen mumaileyhe bu kanunun teşmil edilmediği » bildirilmiş ve bu işar üzerine ikinci dairece tekrar yapılan müzakereye aid 11-12-1935 tarih ve 3085 numaralı kararın fıkrai hükmiyesinde « Feriduna tekaüd maaşı verilmemiş ve maarifteki hizmetinden dolayı istihkakı ücret şeklinde değil maaş olarak tediye edildiği Kültür bakanlığından bildirilmiş olmasına ve gerek 900 numaralı kanunun neşrinden evvel ve gerek sonra kendisinin terfi dahi ettirilmesine göre Maarifteki hizmetinin maaşlı muallimler gibi kabulü ve maaşlı muallmlerin iktisab eyledikleri haklardan istifade ettirilmesi kanuna uygun görüldüğü » muharrer bulunmuş ise de mumaileyhin vefatile ailesine bağlanan maaşa aid evraka bağlanan; Kültür bakanlığı Zat işleri direktörlüğünce musaddak müddeti hizmet cetvelinde 1 - XI - 1928 den 4 - I - 1930 tarihine kadar meslek mektebleri mütehassıs muavinliğinde bulunduğu müddetçe 250 lira ücret verildiği ve mahallinden taleb edilen maaş kayid suretinde teka-

üd maaşının 8 şubat 1339 tarihine kadar tediye edildiği görülmüş olmasına binaen vaziyetinin ikinci dairece ittihaz olunan karara uygun olmadığı ve Kültür bakanlığının evvelce 25-XI-1935 tarihli tezkeresile vaki olan işarın yanlış olduğu anlaşılmıştır. Mülga 11 ağustos 1325 tarihli mülkiye tekaüd kanununun 10 ncu maddesinde « Devletçe görülecek lüzum üzerine muvafakatlerile hizmeti Devlete alınacakların tekaüd maaşı kat ve infısalinde iade olunur, müddeti ahirei istihdamiyesinden dolayı maaşı muhassasına bir şey zammedilmez» denilmekte olub bu maddeye nazaran mumaileyhin evvelce muhassas ve 339 senesine kadar tediye edilib katedilen tekaüd maaşının, memuriyet maaşının ücrete tahvil edildiği 1 teşrinisani 1928 den iadeten tahsisile tekrar maaşla tayini olan 4 kânunusani 1930 tarihinde tekaüd maaşının katı icab eder. Ancak bu muamelenin o vakit yapılmamış olmasına binaen 3107 numaralı kanun muvacehesinde bu istihkakın sukutu tabiî görülmektedir.

Binaenaleyh mumaileyhin 1336 senesinde maarifte maaşla tayin olunduğu hizmeti 1683 sayılı kanunun meriyete girdiği 1 haziran 1930 tarihinden sonraya kadar devam etmiş olsa idi bu kanunun 7 nci maddesi mucibince 1336 senesinden itibaren olan hizmetlerinin hizmeti ahıre olarak kabulü icab ederdi. Halbuki 11 ağustos 1325 tarihli mülkiye tekaüd kanununun zamanı meriyetinde memuriyet maaşı inkıtaa uğrayarak ücret almağa başlamış olması ve fasılanın vukuundan dolayı 4 kânunusani 1930 tarihine kadarki hizmeti ahireden istifadesine mezkûr kanunun 10 ncu maddesi mâni bulunması hasebile hizmeti ahiresinin ancak ikinci defa maaşla tayin olunduğu 4 - I - 1930 dan hesab edilmesi zarurî olduğu ve aile maaşı tahsisinde ikinci daire kararına muhalif bir vaziyet bulunmadığı ve yapılan muamelenin haziran - ağustos 1937 tarihli Divan raporları üzerine Meclisi Âlice ittihaz buyurulan 1038 numaralı kararın beşinci fıkrasına uygun olduğu görülmekle beraber işin umumî heyetçe tedkiki taleb edilmekte olduğu bildirilmekte olmakla Müddeiumumî Enver Arkunun tadili muameleye mahal olmadığı yolundaki mütaleası da alındıktan sonra icabı müzakere edildi.

İstida sahiblerinin iddiaları üst teğmen iken 1329 senesinde tekaüd edilerek o tarihten beri muhtelif muallimliklerde istihdam edilip ahiren

vefat eden zevç ve babaları Feridunun vefatma kadar tekaüd maaşı dahi almaksızın devam etmiş olan muallimlikte mesbuk hizmetinden dolayı evvelce muhassas tekaüd maaşına yapılan hizmeti ahire zammının noksan olduğundan bahisle bunun tashihi talebinden ibarettir.

Şube müzekkeresinde bertafsil yazılı olduğu üzere müteveffanın tahsis evrakına bağlı müddeti hizmet cetveline nazaran ilk maaşlı muallimliği 11 ağustos 1325 tarihli tekaüd kanununun zamanı meriyetinde başlayıp yine ayni kanunun meriyeti sırasında ve 1 - XI - 1928 tarihinde ücretli bir vazifeye geçmek suretile inkıtaa uğramış ve ancak 4 - I - 1930 tarihinde tekrar maaşlı bir vazifeye geçmek suretile başlayan ikinci hizmeti ahire vefatına kadar devam etmiştir.

Müteveffanın tekaüd maaşı almaksızın maaşlı vazifeye tayin edilmiş olduğu hakkındaki iddiaya gelince: Yine şube müzekkeresinde izah edildiği üzere mahallinden celbedilen maaş kayıd suretine göre müteveffanın üst teğmenlikten muhassas tekaüd maaşını; maaşla istihdam olunduğu zamanlar kesilmek suretile 8 - II - 1339 tarihine kadar almış olduğu anlaşılmış ve bu itibarla vaziyetini mütekaid iken tekrar hizmete alınan bir memur gibi mütalea etmek icab etmekte bulunmuştur.

Mütekaidinden tekrar hizmete alınanların bu hizmeti ahireleri için evvelce muhassas tekaüd maaşlarına zam icrası esası 1683 numaralı kanunla kabul buyurulmuş ve ondan evvelki zamanlara aid hizmeti ahireler için zam yapılmamakta bulunmuş olup ancak 1683 numaralı kanunun neşrinden evvel başlayıp da bu kanunun meriyeti zamanına kadar bilâ inkıta devam eden hizmeti ahirelerin mecmuu üzerinden evvelce muhassas tekaüd maaşlarına hizmeti ahire zammı yapılması ve fakat bu kanunun meriyetinden evvel başlayıp yine bu kanunun meriyetinden evvel hitam bulan hizmet ahirelerin 1683 numaralı kanunun zamanı meriyetinde yapılan tahsislerde nazarı itibare alınmaması yolunda Divanca cereyan eden tatbikat mümasili hâdiseler dolayısile Meclisi Âlice de 1038 numaralı kararla tasvib ve kabul buyurulmuş ve mumaileyh Feridun yetimlerine bağlanacak maaşın hesabında da kendisinin 4 - I - 1930 tarihinde yani eski tekaüd kanununun zamanı meriyetinde başlayıp bilâ inkıta vefatına kadar devam eden maaşlı hizmetinden dolayı tekaüd maaşına ilâvesi icab eden hizmeti ahire zam-

mı nazarı itibare alınarak ona göre yetim maaşı bağlanmış ve binaenaleyh iddia ve taleb edildiği veçhile 1336 senesinde başlayıp 1 - XI - 1928 senesinde ücretli bir vazifeye geçmek suretile inkıtaa uğrayan evvelki hizmeti ahiresinin nazarı itibare alınmasına kanunen imkân görülmemiştir. Bu itibarla evvelce yapılan tahsis muamelesinde tebdil ve tashihi mucib bir cihet bulunmadığına ve keyfiyetin üç aylık raporla Meclisi Âliye arzına ve kendilerine de bu suretle tebliğine 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi hükmüne müsteniden ve müttefikan karar verildi.

Umumî heyet kararı
Tarihi : 26 - IX - 1938
No. 1212

7 — Eski Kerkük mutasarrıfı ölü Mustafa Nuri anası Zeliha imzasile verilen 3 - VIII - 1938 tarihli dilekçe ile sebkeden işara cevaben Dahiliye vekâletinden gelen 26 - VIII - 1938 tarih ve 4044 sayılı tezkere ve mülkiye tahsis şubesinin 20 - IX - 1938 tarihli müzekkeresi okundu :

Orzuhald : Oğlu Mustafa Nuriden dolayı 325 tarihli mülkiye tekaüd kanununa tevfikan 162 kuruş maaş tahsis edilmiş ise de bu husus mağduriyetini mucib olmakta bulunduğundan keyfiyetin 2514 sayılı kanunun 73 ncü maddesine tevfikan ve yeni baştan tedkiki taleb olunduktan sonra itirazı üç nokta üzerinde toplanarak :

1 - Oğlu 322 senesinde Mektebi mülkiyeden neşetle ayni sene içinde Aydın maiyet memurluğuna tayin ve bilâfasıla vefatı tarihi olan 336 senesine kadar vazife gördüğü için sebkeden hizmeti on seneden fazla bulunduğu halde kendisine on sene hizmet üzerinden maaş yapılmış bulunmasında bir sehiv bulunduğu;

2 - Oğlunun vefatında kendisi her ne kadar zatüzzevç ise de kocası ihtiyar, alil ve 80 yaşını mütecaviz ve çalışma kudretinden mahrum olub hiç bir emval ve âkarı da olmadığı için tahsis edilen maaşa kocasının öldüğü 16 kânunusani 1930 tarihinin değil oğlunun öldüğü 1336 senesinin mebde ittihaz edilmesi lâzım geleceği;

3 — Oğlu müteaddid kaymakamlık ve mutasarrıflık ve hatta vali vekilliklerinde bulunduğu ve ölünün aldığı maaşlara mukabil bu gün bir kıymet ifade etmiyen ayda 350 kuruş gibi cüzi bir maaş tahsis edilmesi muvafık madelet olamıyacağı ileri sürülmekte olub Dahiliye vekâleti-

7 — Hizmet müddetinin hesabında bir yanlışlık olmadığına ve maaş sahibinin, oğlunun vefatı tarihinde zatüzzevç bulunması itibarile o tarihteki ahkâma göre mezkûr tarihten değil bilâhare zevcinin vefatı üzerine işbu vefat tarihinden itibaren yetim maaşı tahsisi icab edeceği ve yetim maaşına istihkak tarihindeki ahkâmı dairesinde maaş tahsisi lâzım gelip bu da 1325 tarihli tekaüd kanununun meri bulunduğu zamana müsadif bulunmasına göre bu esasat dahilinde tahsis edilmiş bulunduğu anlaşılan yetim maaşının tadili hakkındaki talebinin reddine dair Divanca ittihaz olunan karar tasvib kılınmıştır.

nin tezkeresinde de; yapılan muamelede mevzuata aykırı bir cihet bulunmadığı bildirilmekte olub tahsis şubesinden yazılan müzekkerede de ölünün 1322 senesinde değil 16 - VIII - 1324 tarihinde Aydın sancağı maiyet memurluğile Devlet hizmetine girdiği ve hizmet cetvelinde her ne kadar 15 - XII - 1336 tarihine kadar hizmet görünmekte ise de 4 eylûl 1329 tarihinden 28 teşrinievvel 1329 tarihine kadar olan müddeti açık olduktan başka vekâletinde bulunduğu Musul vilâyetinin 15 teşrinisani 1334 tarihinde İngilizler idaresine geçmiş bulunduğu Genel kurmay başkanlığından Dahiliye vekâletine yazılıb tescil dosyasında bulunan 10 nisan 1936 tarih ve 305 sayılı tezkerede münderiç bulunduğundan 16 ağustos 1324 den 15 teşrinisani 1334 tarihine kadar hesab edilen hizmet müddetinde bir yanlışlık olmadığı: 2 - maaş 325 tarihli mülkiye tekaüd kanununa tevfikan tahsis edilmiş olub mezkûr kanunun 17 nci maddesi (bir memurun hini vefatında sandıktan maaş veya ikramiye alacak efradı aile 20 yaşından aşağı evladı zükûrile zatüzzevç bulunmıyan evladı inas ve cedde ve valde ve zevcelerinden ibarettir) diye yazılı bulunmasına ve kanunda kocaları ihtiyar ve alil bulunanlar için istisnaî bir hüküm mevcud olmamasına nazaran bu ikinci iddiasının da varid olmayacağı; üçüncü ve son iddiasına gelince : Bunda kanunî ve maddî bir sebeb gösterilmemiş olduğundan bunun da cevabdan müstağni bulunduğu bildirilmekte olduğu anlaşılmış olmakla müddei umumî Enver Arkunun şubece dermeyan edildiği veçhile istida sahibinin serdettiği iddiaların da kanunen nazarı itibare alınacak bir cihet bulunmadığı ve binaenaleyh, tadili muameleye mahal olmadığı yolundaki mütaleası da alındıktan sonra icabı müzakere edildi.

İstidada 1 hizmet müddetinin noksan hesab edildiği (2) kendisine muhassas maaşın oğlunun vefatı tarihinden itibaren bağlanması lâzımgelirken zevcinin vefatı tarihinden itibaren verildiği (3) maaş mikdarının azlığı gibi üç noktaya itiraz edilmekte olub şube müzekkeresinde tafsilen yazılı olduğu üzere istida sahibinin oğlu Mustafa Nuri iddia veçhile 1322 senesinde değil, 1324 senesinde ilk Devlet hizmetine girmiş ve 4 eylûl 1329 dan 28 teşrinievvel 1329 tarihine kadar açıkta kaldığı gibi son memuriyeti olan Musul vilâyeti vali vekilliğinde bulunduğu sırada Musulun 15 teşrinisani 1334 tarihinde ingiliz idare-

sine geçmesine mebni hizmet müddetinin mebdei 16 ağustos 1324 ve müntehası da 15 teşrinisani 1334 olmak lâzım gelib yetim maaşının hesabında da hizmet müddeti bu suretle nazarı itibare alınmış ve binaenaleyh, bunda bir yanlışlık bulunmamıştır.

İkinci iddiasına gelince : Oğlunun vefatında kendisi zatüzzevç olmak itibarile 11 ağustos 1325 tarihli tekaüd kanunu mucibince o tarihte maaşa müstahak olmayıb ancak zevcinin vefatile oğlundan maaşa istihkak kesbetmiş ve muamelede o suretle yapılmış olduğundan bu hususta da tadil ve tashihi mucib bir cihet görülmemiştir.

Maaşının azlığına dair bulunan üçüncü ve son iddiasına gelince : 1683 numaralı kanun validelerin bu yolda maaşa istihkakını kabul etmemiş olmasına göre kendisine yeni hükümlere tevfikan maaş tahsisine imkân bulunmadığı ve ancak eski hükümlere göre zevcinin vefatından sonra evvelce ölen oğlundan kendisine maaş tahsisi mümkün olabilib bağlanan maaş mikdarı da 11 ağustos 1325 tarihli kanun hükümlerine muvafık bulunduğu cihetle bu babdaki iddiası da yerinde görülmemiştir.

Keyfiyetin üç aylık raporla Meclisi Âliye arzına, kendisine de bu suretle tebliğine 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi hükmüne müsteniden ve müttefikan karar verildi.

Umumî Heyet kararı
Tarihi : 26 - IX - 1938
No. : 1212

8 — Hesab memuru vekili İbrahimin tekaüdü hakkında Millî Müdafaa vekâleti mütekaidin şubesince tanzim edilib tescil için gönderilen evrakın kinci dairece tedkikında: ciheti mülkiyede tekaüde tâbi 13 sene 8 ay 23 gün hizmet ettikten sonra Büyük harbde 4 eylûl 1330 tarihinde silâh altına alınıb 15 şubat 1335 tarihinde hesab memuru vekili olarak terhis ve 23 teşrinievvel 1336 tarihinde tekrar tavzif olunub 31 ağustos 1339 tarihinde terhis edilmiş olan İbrahimin ciheti mülkiye ve askeriyede şayanı kabul 20 sene 11 ay 29 gün hizmetine beş sene umumî ve üç sene İstiklâl harb zamlarının ilâvesile hizmeti mecmuu 28 sene 11 ay 29 güne baliğ olması üzerine İstiklâl harbinden terhis olan 31 ağustos 1339 tarihinden itibaren tekaüdü 20 haziran 1937 tarihinde tasdiki Âliye iktiran eylemesinden dolayı mülga

8 — Müstedî müstafî zabitan vaziyetinde olmadığı ve tekaüdlük talebi 1683 No. lı kanunun meriyeti zamanında vuku bulduğu ve bu kanun hükmü de talebile tekaüd edilecekler için 25 sene filî hizmet esasını vazetmiş bulunduğu cihetle bu hususta Divanca ittihaz olunan karar ahkâmı mevzuaya uygun görülmüştür.

11 ağustos 1325 tarihli tekaüd kanununa göre hesablanan 231 kuruş tekaüd maaşının 3107 sayılı kanuna tevfikan müracaatını takib eden 1 mayıs 1936 tarihinden itibaren tahsis edildiği görüldüğünden (mumaileyhin mülkî ve askerî hizmeti 11 ağustos 1325 tarihli kanunun zamanı meriyetine müsadif olub son defa askerlikten terhisi de 31 ağustos 339 olduğu bildirilmekte olub tekaüdlük talebi ise 1683 sayılı kanunun meriyete geçtiği tarihden sonra 16 nisan 1936 tarihinde vaki olmasına ve mezkûr kanunun 14 ncü maddesinde talebi ile tekaüd edilecekler için filî 25 sene hizmet kaydi mevcud bulunmasına binaen filî hizmeti 25 seneden noksan olduğu halde harb zamları da nazarı itibare alınmak suretile 29 sene hizmet üzerinden ve mülga 11 ağustos 1325 tarihli kanuna tevfikan maaş tahsisi hakkındaki kanunî mesnedin bildirilmesi) mealindeki istizaha zat işleri levazım memurin şubesinden verilen karşılıkta; (İbrahimin İstiklâl harbinden terhisi olan 31 ağustos 1339 tarihinden itibaren 11 ağustos 1325 tarihli askerî tekaüd ve istifa kanununa tevfikan tekaüdünün icra ve tekaüd aylığının bu suretle bağlanmasına Devlet şûrasının 1333 ve 1335 senesinde verilmiş kararları ve Muhasebeler divanı umumî heyetinin 2 eylûl 1928 tarihli kararı mesned ittihaz edilmiştir. Ordudan terhisi 777 sayılı kanunun neşrinden önce olması sebebile filen 25 sene hizmetinin mevzubahs olamıyacağı gibi terhisi olan 31 ağustos 1339 tarihinden sonra Devlet hizmetinde bulunmadığı için 1683 sayılı kanunun meriyete geçtiği tarihten sonra 16 nisan 1936 tarihindeki müracaatından dolayı bu kanunun 14 ncü maddesile bir alâkası görülmediği, ancak bu kanunla alâkalandırılabilmek için bu kanunun meriyete girdiği zaman içinde hizmetinin mesbuk olması lâzımgelir ki böyle bir hizmeti de olmadığından 11 ağustos 1325 tarihli tekaüd kanunu hükümlerine tevfikan yapılan muamelede mevzuata aykırı bir cihet görülemediği) cevabı verilmiş ise de (Levazım şubesinin derkenarında mevzubahs Divan umumî heyetinin kararı müstağfi zabitana aid olup bu işle bir alâkası görülmemekle beraber icabı teemmül olunmak üzere bir kere de mezkûr derkenarda Devlet şûrasınca 1333 ve 1335 senelerinde ittihaz olunduğu bildirilen kararların sureti musaddakalarının gönderilmesi) beyanile yazılan ikinci istizah müzekkeresine Zat

işleri dairesi reisliğinden yazılan karşılıkta; (mumaileyh her ne kadar 1339 yılında ordudan terhis edilmek suretile ayrılmış ise de tekaüd talebi 1683 sayılı kanunun meriyet mevkiine girdiği tarihten sonra olduğundan bu kanun hükümlerine göre tekaüd hakkına malik olabilmek için 25 sene filen hizmet etmesi lâzımgeleceği hakkındaki düşünce ancak 777 numaralı kanunun neşrinden sonra hizmet etmiş olanlara şamil olup bu kanunun neşrinden önce harb zamlarile birlikte 25 seneyi tamamlamış olanlara Devlet şûrasının 1333 ve 1335 yıllarında ittihaz eylediği kararların teşmil edilemiyeceği hakkında elde bir mevzuat olmadığından bu düşünce varid görülmemekle beraber bu gün meriyet mevkiinde bulunan kanun ve kararlar muvazzaf ve ihtiyat subay ve memurları ayırmıyarak her iki sınıfa da müsavi bir hak vermiştir. Binaenaleyh 777 sayılı kanunun neşrinden önce muvazzaf iken istifa edipte harb zamlarile 25 seneyi tamamlamış olan bir subay veya memur hakkında verilmiş olan hakkın ayni şekilde müddetini tamamlayan bir ihtiyat subay veya memurdan esirgenmiyeceği tabiî olmakla beraber bunun aksine elde meriyet mevkiinde bir karar olmadığı için müstağfiler hakkındaki kararlara kıyasen yapılan tekaüdlük muamelesinde mevzuata aykırı bir cihet olmadığına dairenin kanaati tam olduğu ve sözü geçen Devlet şûrası kararları suretinin gönderildiği) bildirilerek tescil muamelesinin icrasında ısrar edildiği anlaşılmakla ikinci derecede yapılan tedkikatta: İstiklâl harbinden terhis edildiği tarihte harb zamlarile yirmi beş seneyi doldurmuş olmasına rağmen tekaüdlüğü hakkında o tarihte bir talebi olmayan mumaileyhin vaziyeti, ne mülga Devlet şûrasınca ve ne de umumî heyetçe müstağfi zabitan münasebetile ittihaz olunan mukarrerata uygun bulunmamakta olup mumailyehin tekaüdlük talebi 1683 sayılı kanunun meriyeti zamanına müsadif bulunması hasebile hakkında mezkûr kanun hükümlerinin tatbiki zarurî olup bu takdirde ise filî hizmeti 25 seneden noksan olmasından dolayı bu suretle de tekaüd muamelesinin kabulüne imkân görülemediğinden evrakın reddine karar verilip Millî Müdafaa vekâletine gönderilmesi üzerine vekâleti müşarünileyhadan itirazen gönderilen tezkerede, 4 eylûl 1330 tarihinde hizmete alınan bu memurun seferrberlik münasebetile ordu emrine girmiş olan jandarma taburu-

nun 4 ncü bölüğüne verilerek bir müddet orada çalıştıktan sonra Bakırköy hat muhafız taburunun 3 ncü bölüğüne verilmiş ve 24 1nci teşrin 1332 tarihine kadar bu kıtada hizmet gördükten sonra 25 1 nci teşrin 1332 tarihinden 2 mart 1333 tarihine kadar Eskişehir sefer sevk komisyonu hesab memurluğunda ve 3 mart 1333 tarihinden terhis edildiği 15 şubat 1335 tarihine kadar da 532 numaralı Zonguldak takib taburu hesab memurluğunda hizmet etmiş olduğu; büyük harb seferberliğinin devam ettiği müddetçe her kıta ve müessese başkomutanlık emrinde her zaman her yere gitmeğe âmade bir vaziyette bulunduğundan harbin devam ettiği müddetçe bu bakımdan Türkiyenin her tarafı marb mıntakası addedilmiş olduğundan harb zammının verilmesinde geri ve ileri mıntaka namile ikilik olmayıp ordu kadrosu dahilinde her nerede olursa olsun ordu emrinde hizmet etmiş olanların bu harb zammından seyyanen istifade ettirilmekte bulunduğunun göz önünde tutulmak suretile tahsis evrakının umumî heyetçe bir karara bağlanması diye yazılı bulunduğu ve tahsis şubesi müzekkeresinde de; cevaben gelen işbu tezkerede harb zammından istifade edeceği ileri sürülerek işin umumî heyetçe tedkiki taleb edilmekte ise de mumaileyhin harb zamlarına istihkakı reddedilmiş olmayıp ancak tekaüdlük talebi 1683 numaralı kanun zamanında vaki olduğu ve vaziyeti 25 sene hizmeti olup da istifaen silki askeriyeden ayrılan zabitana da mümasil bulunmadığı için harb zamlarile 25 senenin ikmali suretile taleb üzerine tekaüdlüğü cihetine gidilmesi mümkün görülememiş olduğundan evvelki kararın tadil ve tashihini mucib bir cihet görülemediği bildirilmekte olduğu anlaşılmış olmakla Müddeiumumî Enver Arkunun mukaddema ikinci dairece ittihaz edilmiş olan kararın tadil ve tebdiline mahal olmadığı yolundaki mütaleası da alındıktan sonra icabı müzakere edildi.

Dairesince bu muameleye mesned ittihaz edilen Divan umumî heyetinin 20 ağustos 1928 tarihli kararı tekaüdlük için hizmeti filiye esasını vazetmiş olan 777 numaralı kanunun neşrinden evvel istifa etmiş olan zabitan ve mensubini askeriyenin 695 numaralı kanunla bahşedilen hukuktan müstefid olmaları merkezinde olup yine dairesince mevzubahs edilen Devlet şûrası kararları da tarihi ittihazları itibarile 695 ve 777 numaralı kanunlar-

dan çok evvel olmakla beraber bunlarda müstağfi zabitlerin vaziyetine mütedair olup muamele sahibi ise bilistifa vazifesinden ayrılmış ve binaenaleyh bu suretle olsun bir taleb ve müracaatı mesbuk olmayıp 1683 numaralı kanunun meriyeti esnasında tekaüdlük talebinde bulunmuş olmasına ve bu kanun mucibince de talebile tekaüd olabilmek için 25 sene filî hizmet meşrut bulunmasına mebni ciheti mülkiye ve askeriyede mesbuk filî hizmetleri mecmuu 20 sene 11 ay 29 günden ibaret bulunan mumailyehin talebile tekaüdlüğünün icrası mümkün olmadığının işarile tahsis evrakının Millî Müdafaa vekâletine iadesine ve keyfiyetin üç aylık raporla Meclisi Âliye arzına 2514 numaralı Divanı muhasebat kanununun 73 ncü maddesi hükmüne müsteniden ve müttefikan karar verildi.

Umumî heyet kararı
Tarihi : 7 - II - 1938
No. 1222

9 — Bodrumun Sandıma köyü öğretmenliğinden mütekaid İbrahim Gürgüçün tekaüd muamelesine itirazı havi 7 - IX - 1938 tarihli dilekçesi ile sebkeden işara cevaben Maarif vekâletinden gönderilen 4 - X - 1938 tarih ve 11470 sayılı tezkere ve mülkiye tahsis şubesinin 27 - X - 1938 tarih ve 4187/284 numaralı müzekkeresi okundu.

Arzuhalde Radosun İtalyanlar tarafından işgalinden evvel orada mekteb muallimi iken işgalden sonra dahi Lozan muahedenamesinin meriyeti olan 2 ağustos 1926 tarihine kadar yine muallimlikte devam etmiş ve bilâhare Anadoluya geçmiş ve yine muallimlikte hizmet ederek ahiren tekaüde sevkedilmiş olub tekaüd muamelesinde İtalyan işgalinden sonra adada geçen muallimlik hizmetlerinin hesaba idhal edilmediğinden ve bu suretle adanın Türk hâkimiyetinden ayrıldığı tarihin nazarı itibare alınmadığından bahsile bu muameleye itiraz edilmekete ve işin heyeti umumiyece tedkiki taleb edilmekte ve vekâletin tezkerei cevabiyesinde; mumaileyhin 16 nisan 1328 tarihinden 18 eylûl 1926 tarihine kadar olan hizmetine aid maaşlarının islâm cemiyeti tarafından verilmiş olduğundan bu hizmetlerinin tekaüd hesabına dahil edilmediği bildirilmekte olduğu; mülkiye tahsis şubesinin müzekkeresinde de; mumaileyhin müddeti hizmet cetvelinde mevzubahs iki tarih arasındaki müddetin açık olarak gösterilmiş olduğu ve bittabi tekaüd muamelesinde hizmet

9 — Öğretmen İbrahim Görgücün 16 nisan 1328 tarihinden 18 eylûl 1926 tarihine kadar Redosta geçen hizmetine aid maaşların 1683 No. lı mülkî ve askerî tekaüd kanununun birinci ve 66 ncı maddelerinde tasrih ve tadad olunan umumî hususî ve mülhak bütçelerden değil mahallî İslâm Cemiyeti tarafından verilmiş olmasına mebni bu bütçelerden maaş alan memurlara kıyasen mumaileyhe işbu hizmetinden dolayı tekaüd hakkı verilmesi kanuna uygun olmıyacağından Divanı muhasebatça ittihaz olunan karar yerinde görülmüştür.

hesabından hariç bırakılmış olduğu; arzuhalinde bu müddet zarfında muallimlik vazifesine devam ettiğini söylemekte olub dairesince de iddiası bu noktadan reddedilmemekte ise de dairesi cevabında bu müddet zarfında maaşını islâm cemiyetinden aldığı beyan edilerek bu sebebden dolayı bu müddetin nazarı itibare alınmadığı söylenmekte olub filhakika arzuhaline merbut bulunan ve kendi imzasını taşıyan bir cetvelde de bu müddet zarfında cemaati islâmiyece tayin edildiği ve maaşını İtalyan lireti olarak bu cemaatten aldığı yazılı bulunduğundan tayini Devlet tarafından yapılmamış ve maaşı umumî veya hususî veya mülhak bütçeden verilmemiş olduğuna göre bu müddetin hesabına idhaline mesağ görülememiş olduğundan yapılan muamelenin doğru olduğu netıcesine varıldığı beyan edilmekte bulunmuş ve bu hususta mütaleasına müracaat edilen müddeiumumî Enver Arkun tahakkuk dairesinin mütaleası veçhile müstedinin dileğinin reddi yolunda mütalea serdeylemiş olmakla icabı müzakere olundukta :

Maarif vekâleti tezkeresinde mumaileyhin 16 nisan 1328 tarihinden 18 eylûl 1926 tarihine kadar olan hizmetine aid maaşları mahalli islâm cemiyeti tarafından verilmiş olduğundan ışbu hizmetlerinin tekaüd hesabına dahil edilmediği bildirilmiş ve müstedinin arzuhaline bağlı cetvelde de bu müddet zarfındaki hizmetine cemiyeti islâmiyece tayin edildiği ve maaşını İtalyan lireti olarak bu cemaatten aldığının yazılı bulunduğu görülmüştür.

1683 numaralı askerî ve mülkî tekaüd kanununun birinci maddesinde (umumî bütçeden maaş alan mülkî ve askerî memurlarla ordu (Kara, deniz ve hava) ve jandarma zabitlerine, gedikli küçük zabitlere, küçük zabitlere, asker ve jandarma efradına bağlanacak tekaüd maaşlarile bunların yetimlerine verilecek maaşlar bu kanuna göre hesab ve tahsis olunur....) ve 66 ncı maddesinde (Evkaf, Ziraat bankası ve şehremaneti memurlarının 1 haziran 1928 tarihinden ve hususî ve mülhak bütçelerden maaş alan memurların bu kanunun meriyetinden evvel tekaüd aidatı itası suretile geçen hizmet müddetleri, tekaüd için meşrut kanunî müddetin hesabında sayılır) diye yazılı olmasına ve müstedinin tekaüd müddetine ilâvesini istediği hizmetine mukabil almış olduğu maaşın umumî, hususî veya mülhak bütçelerden verilmemiş bu-

lunmasına binaen bu hizmetin Devlete veya hususî ve mülhak bir idareye yapılmış addile tekaüdlüğü hesabına idhaline kanunî mesağ verilemediğinin 2514 sayılı kanunun 73 ncü maddesi mucibince müstediye ve mülkî tahsis şubesine tebliği kararlaştırıldı.

Umumî Heyet kararı
Tarihi : 17 - XI - 1938
No. : 1224

10 — Eskişehir daimî encümen başkâtibliğinden mütekaid Emin Satur imzasile verilen ve müddeti hizmet cetvelinin tanziminde İstiklâl harbine iştiraki hesaba dahil edilmiş ise de umumî harbe de iştirak etmiş olduğundan 1626 sayılı kanunun muvakkat maddesine tevfikan beş sene zam yapılması icab ettiği halde bu cihet nazarı itibare alınmamış olduğunu sonradan öğrendiğinden bunun ıslahı için vesaiki askeriyesini rapten Dahiliye vekâletine müracaat etmiş ise de müracaatı isaf edilmeyerek Divanı muhasebata müracaat tebliğ olunduğu beyanile kanunî hakkının temini talebine dair olan 3-8-1938 tarihli arzuhal ile sebkeden işara cevaben Dahiliye vekâletinden gönderilen ve istidasının altına Askerlik şubesi Başkanlığınca verilen meşruhattan anlaşılacağı üzere bedeli nakdi efradı meyanında tekâlifi harbiyeye 22 ağustos 1330 tarihinde sevk edilerek 13 mayıs 1331 tarihinde terhis edilen mumaileyhin bu durumu harb zammı verilmesini müstelzim olmadığından arzusunun yerine getirilemediği bildirilmekte olan 18 - 10 - 1938 tarih ve 4065 sayılı tezkere ve mülkiye tahsis şubesinden yazılan ve mumaileyhin tahsis dosyası tedkik olundukta mevzubahs müddet zarfında uhdesinde memuriyeti mevcud olduğu müddeti hizmet cetveli ve evrakı müsbitesi muhteviyatından anlaşılarak bu müddetin filî hizmet hesabına katılmış olduğu ve bu dosyada bu müddet zarfında askerlik ettiğine dair kayid ve işaret olmayıb esasen kendisinin iddiasına mesned ittihaz ettiği 1626 numaralı kanun ordu zabtan ve memurinine mahsus olduğundan bu kanunun muvakkat maddesinin de yine ordu ve zabitan ve memurinine aid bulunduğu ve neferlikle hizmet edenlere zam yapılacağına dair bir hükmü kanunî mevcud bulunmadığı cihetle dairesince de mütalea edildiği veçhile arzusunun yerine getirilemeyeceğine dair bulunan 2 - XI - 1938 tarih ve 4432/287 sayılı müzekkere okundu.

10 — Eskişehir daimî encümen başkâtibliğinden mütekaid Emin Saturun 22 ağustos 1330 tarihinden 13 mayıs 1331 tarihine kadar nefer olarak askerliğini ifa eylediği anlaşılmış ve neferlikle hizmet edenlere harb zammı yapılacağına dair bir hükmü kanunî mevcud bulunmamış olmakla bu müddet için taleb eylediği harb zammının kabul edilmemesi yolunda Divanı muhasebatça ittihaz olunan karar tasvib kılınmıştır.

Mütaleasına müracaat olunan Müddeiumumî Enver Arkun şube mütaleası veçhile talebinin reddi mütaleasında bulunmakla icabı müzakere olundu.

Müstedinin dilekçesinde mevzubahs eylediği müddet zarfında uhdesinde memuriyet mevcud olub bu müddetin de tekaüdlüğünde fiili hizmet hesabına katılmış olduğu anlaşılmıştır. İddiasını tevsikan Dahiliye vekâletine gonderilib bu kere vekâletı müşarünileyhadan celbolunan 5 - 7 - 1938 tarihli dilekçesi altına Eskişehir Ahzı asker şubesi riyasetınden yazılan meşruhatta bedeli nakdı efradı meyanında tekâlifi harbiyeye 22 ağustos 1330 tarihinde sevk olunarak 13 mayıs 1331 tarihinde terhis edildiği muharrer bulnumuş ve iddiasına mesned ittihaz eylediği 1626 numaralı kanun ordu zabitan ve memurinine aid olub neferlikle hizmet edenlere harb zammı yapılacağına dair de bir hükmü kanunî bulunmamış olduğundan talebinin reddine ve kendisine tebliğine 2514 S. kanunun 73 ncü maddesi mucibince karar verildi.

Umumî heyet kararı
Tarihi: 17 - XI - 1938
No. 1224

11 — Haydarpaşa lisesi idare memurlarından ve Kabataş lisesinde müstahdem Abdullah Rüştü tarafından verilen ve badettekaüd alındığı hizmetten dolayı 1683 numaralı tekaüd kanununun 7 nci maddesine tevfikan yapılan zammın, resmî senedine tahsisatsız olarak verilmek üzere işaret edildiğinden ve halbuki mülkî ve askerî tekaüd kanununun 7 nci maddesinde bu nevi maaşların tahsisatsız olarak verileceğine dair bir hüküm olmadığı gibi bu tahsisatsız tabirine evvelce ne resmî senette ve ne de kanunda tesadüf edilememekle beraber bu nevi maaşların umumiyetle zamlı olarak verilegeldiğinden bahisle yapılan hizmeti ahire zammının tahsisatile birlikte verilmesi hususu istirham olunmakta bulunan 28 - IX - 1938 tarihli arzuhal ile sebkeden işara cevaben Maarif vekâletinden alınan ve Darülmuallimatı âliye ambar memurluğundan mütekaid Abdullah Rüştüye Kabataş erkek lisesi kütüpane memurluğundan dolayı 1 temmuz 1930 tarihinden itibaren yeni hükümlere göre 660 kuruş hizmeti ahire zammı verilerek Divanın 13352 sayısına tescil edilmiş olduğunu bildiren 28 - X - 1938 tarih ve 13756 sayılı tezkere ve mülkiye tahsis şubesinden yazılan

11 — 1325 tarihli tekaüd kanununa göre tahsis kılınan tekaüd maaşları için 1335 tarihli tahsisatı fevkalâde kararnamesi veçhile ayrıca tahsisat verilmekte ise de bu hâdisede hizmeti ahire zammı olarak tekaüd maaşına ilâve edilen mikdar 1683 numaralı mülkî ve askerî tekaüd kanununun 7 nci maddesi mucibince tahsis kılınmış olduğuna ve bu kanun mucibince tahsis olunan tekaüd maaşları için ayrıca tahsisatı fevkalâde verildiğine dair bir hüküm mevcud bulunmadığına binaen talebi vakiin reddi yolunda Divanca ittihaz olunan karar tasvib edilmiştir.

ve muamileyhin badettekaüd 1 teşrinisani 1341 tarihinde hizmete alınarak haziran 1930 gayesinde tekrar tekaüd edildiği ve bu hizmetinden dolayı 1683 numaralı tekaüd kanununun 7 nci maddesine tevfikan yapılan hizmeti ahire zammının, eski hükümlere göre muhassas olup iadeten tahsis olunan ve tahsisatı fevkalâde kararnamesine göre fevkalâde tahsisata tâbi olan evvelki tekaüd maaşının tediyesi sırasında bir gûna yanlışlık ve iltibasa mahal kalmamak üzere tahsisatsız olarak verileceğinin işaret edildiği anlaşılmış olup tahsisatı fevkalâde, eski hükümlere göre muhassas maaşlara kânunuevvel 1335 tarihli tahsisatı fevkalâde kararnamesine tevfikan verilmekte ve bu kararnameden sonra tedvin olunan 1683 numaralı tekaüd kanununa göre tahsis edilen maaşlar ile bu kanunun 7 nci maddesi mucibince verilecek zamların adı geçen tahsisatı fevkalâde kararnamesine tevfikan bir zamma tâbi olacağına dair bu kanunda bir hüküm bulunmamakta olduğundan mumaileyhin talebinin tervicine imkânı kanunî görülemediğine dair bulunan 7 - XI - 1938 tarih ve 4523/293 sayılı müzekkere okundu:

Müddeiumumî Enver Arkun evvelce yapılan muamele kanuna uygun bulunduğundan tadiline mahal olmadığı mütaleasında bulunarak icabı muzakere olundu:

Tedkik olunan tahsis dosyasına nazaran 1 teşrinisani 1341 tarihinde hizmete alınarak haziran 1930 gayesinde tekrar tekaüd edildiği ve bu hizmetten dolayı 1683 numaralı tekaüd kanununun 7 nci maddesine tevfikan yapılan hizmeti ahire zammının, eski hükümlere göre muhassas olup iadeten tahsis olunan ve tahsisatı fevkalâde kararnamesine göre fevkalâde tahsisata tâbi olan evvelki tekaüd maaşının tediyesi sırasında bir gûna iltibasa mahal kalmamak üzere tahsisatsız olarak verileceğinin resmî senedine işaret edilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Tahsisatı fevkalâde eski hükümlere tevfikan tahsis edilmiş tekaüd maaşlarına zamimeten kânunuevvel 1335 tarihli kararnameye istinaden verilmekte olup 1683 numaralı kanunun 7 nci maddesi mucibince tahsis olunan hizmeti ahire zamlarının sözü geçen kararname hükmüne göre ayrıca bir tahsisata tâbi olacağına dair bu kanunda bir hüküm olmadığı gibi dilekçede bahsedilen Meclisi Âli İstida encümeni kararında da bu hususta bir kayid ve işaret bulunmadığı cihetle mumaileyhin talebinin tervicine imkânı kanunî görüleme-

diğine 2514 sayılı kanunun 73 ncü maddesi mucibince karar verildi.

Heyeti umumiye kararı
Tarihi : 17 - XI - 1938
No. 1224

12 — Mülga onuncu daire muhasebeciliğinden mütekaid Rıfat kızı Halet, babasından dolayı muhassas maaşının Mısıra gitmesi dolayısile kesildiğini iddia ederek Türkiyeye avdeti dolayısile tekrar iadesini taleb etmesi üzerine bu babdaki tahakkuk evrakı Divana gönderilmiş ise de bu babda maaş kaydindeki meşruhat mumaileyhanım Mısıra gitmesinden dolayı değil, 11 teşrinievel 1337 tarihinde akdi icra edildiğinden dolayı kaydinin terkin edildiği şeklinde olmasına ve gerçi böyle bir akid vaki olmadığı hakkında polisçe yapılan bir tahkikat evrakı varsa da bu tahkikatın resmî bir kaydi iptal edecek mahiyette görülmediği için yapılan muamelenin dairesinden istizah edildiği ve bu istizah üzerine kendisine dairesince cevabı red verildiği beyanile işinin 73 ncü madde mucibince Heyeti umumiyece tedkiki talebinde bulunmakla üçüncü dairece yapılan tedkikat neticesinde :

• 11 ağustos 1325 tarihli tekaüd kanununun 20 nci maddesi hükmünce evvelce pederinden yetim maaşı almakta iken tezevvücü hasebile maaşları kesilenler bilâhare dul kalırlarsa pederlerinden muhassas maaşın iadeten tahsisi icab ettiği ve ancak tediyatın iddetlerinden sonra ita edecekleri istidalarının havalesi tarihinden sonra başlayacağı cihetle 1683 numaralı kanunun İstanbul mahallî idaresile Ankara merkez belediyesi memurları hakkında tatbikını kabul eden ve 7 - VI - 1933 tarihinde mevkii meriyete girmiş bulunan 5 - VI - 1933 tarihli ve 2265 numaralı kanunun meriyet mevkiine girdiği tarihten evvel ayrılmış olduğu tevsik edilmedikçe iadeten maaş tahsisi mümkün olmayacağından tahsis evrakı takrirle reddedilmesi üzerine İstanbul vali ve belediye reisliğinden Dahiliye vekâletine yazılıb Divana gönderilen 13 - X - 1938 tarih ve 3865/877 yazıda; mülga onuncu daire muhasebeciliğinden emekli 708 sicil numaralı Rifatın kızı Haletin iadeten maaş tahsisi için evvelce vaki olan müracaatı üzerine yapılan tahsis muamelesine Divanı muhasebatın 20 - X - 1934 ve 14 - I - 1935 günlü ve 5197 ve 136 numaralı istizahnamelerinde evlenme vukuatının mülga muhassasatı za-

12 — Evlenme dolayısile yetim maaşının katı muamelesine karşı ittihaz edilmemiş olması evliliği teyid etmekte ve bu katı maaş muamelesi bir kaydi resmiye istinad eylemekte olduğundan kaydin iptali için bir mahkeme ilâmı ibraz edilmedikçe iadeten maaş tahsisi muamelesine imkân olamıyacağı cihetle bu hususta Divanı muhasebatça ittihaz kılınan karar tasvib olunmuştur.

tiyeye bildirilmesi üzerine maaşının kesilerek anası Zeyneb ve Zeynetiye münakale yapılması ve senelerce buna itiraz edilmemesi Haletin evliliğini teyid etmekte olduğu ve bunun aksi de isbat edilmediği cihetle Basri Kaptanla evlendikleri sabit bulunmuş olduğundan boşandıklarını tesbit etmedikçe iadeten maaş tahsis olunamayacağı bildirilmesi üzerine keyfiyet kendisine tebliğ edilmiş olub sonradan Sarıyer kaymakamlığına verilib tevdi olunan dilekçede evliliği hakkında Maliyeye vukubulan ihbarın fazla maaş almak maksadile üvey validesile kardeşi tarafından tasni edildiğini iddia etmesi üzerine kaymakamlıkça yapılan tahkikatı havi kâğıdlarda Haletin evlendiğine dair bir kayid olmadığı bildirilmekte olduğundan evvelki tahkikatta dahi Haletin evlendiği resmen tahakkuk etmemekle beraber nikâhı akteden imamın müevvelen itirafına ve mülga muhassasatı zatiye müdürlüğüne evlendiğine dair verilen malûmat üzerine maaş kaydinin silinmiş ve aradan uzun müddet geçmiş olmasına binaen bundan başka malûmat istihsaline imkân kalmamış olduğu; evvelki maruzata ve bu seferki tahkikata göre yapılacak muamelenin emir ve işarı istenilmekte olduğu ve mülkiye tahsis şubesinden yazılan müzekkerede; mumaileyha bu kerre tekrar müracaat ederek kendisinin evlenmemiş olduğunu ve bunun icra edilen tahkikat ile sübut bulduğunu ve maaş kaydine geçen evlenme keyfiyetinin mahza üvey annesinin fazla para almak gayesile yapılan bir tertibinden ibaret olduğunu söyleyerek maaşının iadesini taleb etmekte ise de bu arzuhal üzerine tekrar yapılan tahkikat evvelce yapılanlardan farklı olmayıb bu vaziyet hakkında Divanın noktai nazarı bahsi geçen red takririle tesbit edilmiş olduğu gibi mümasili bulunan muamelelerin reddi hakkında Divanca ittihaz olunan kararların Meclisi Âlinin 1048 numaralı kararının 6 ve 8 nci fıkralarile tasdik edilmiş bulunması Divanın bu hususdaki noktai nazarını teyid etmekte bulunduğundan maaş kaydinde mevcud ve akdinin icra edildiğine dair olan resmî kaydi iptal edilebilecek bir kaydi resmî ibraz edilmedikçe mumaileyha hakkında yapılacak bir muamele görülememekte olduğundan bahisle evvelce itirazen müracaat vaki olmuş bulunmasına ve bu defaki arzuhal ile vekâlet tezkeresine merbut vilâyet tahriratına nazaran işin bir kerre de umumî heyetçe tedkikile nihaî

bir karara raptı diye yazılı bulunduğu anlaşılmış olmakla mütaleasına müracaat olunan müddeiumumî Enver Arkun red muamelesinin tadiline mahal olmadığı mütaleasında bulunarak icabı müzakere edildi.

Rifat kızı Haletin evlenme vukuatının mülga muhassasatı zatiye idaresine bildirilmesi üzerine maaşının kesilerek anası Zeyneb Ziynetiye münakale yapılması ve senelerce buna itiraz edilmemesi Haletin evliliğini teyid etmekte olub bunun hükmen hilâfı sabit olmadıkça Basri Kaptanla evliliğini kabul etmek zarurî olub mümasili muamelelerin reddi hakkında Divanca ittihaz olunan kararlar Meclisi Âlinin 1048 numaralı kararının 6 ve 8 nci fıkralarile de tasvib buyurulmuş olmakla akdin icra edildiiğine dair maaş kaydinde mevcud ve bir işarı resmiye müstenid olacağı zarurî bulunan resmî kaydi iptal edecek mahkeme ilâmı ibraz edilmedikçe 29 - IX - 1937 tarih ve 121979/3520 numaralı takrirde yazılı red sebeblerinin tadiline mahal görülmediğinden keyfiyetin Dahiliye vekâletine cevaben işarı 2514 sayılı kanunun 73 ncü maddesi mucibince kararlaştırıldı.

Tefenninin Kır mahallesinden Mesudbeyoğullarından Ali Çeliğin ölüm cezasına çarptırılması hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 17/VI/1939 - Sayı : 4235)

No.
1109

Adam öldürmekten ve hali firarda iken ev basmaktan, takibine çıkarılan jandarma ve bekçileri yaralamaktan ve öldürmekten suçlu Tefenninin Kır mahallesinden Mesudbeyoğullarından Ahmedoğlu 1318 doğumlu Ali Çelik hakkında Burdur Ağır ceza mahkemesince hükmedilen ölüm cezasının hafifleştirilmesini ve değiştirilmesini icab eden bir sebeb görülemediğinden Teşkilâtı esasiye kanununun 26 ncı maddesi mucibince bu cezanın infazına karar verilmiştir *(Cild : 1 - Sayıfa : 11 ve Cild : 2 - Sayıfa : 95 - ve Cild : 3 - Sayıfa : 90).*

12 haziran 1939